

ΤΕΧΝΗΚΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: ΚΙΜΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ ΡΟΔΑΣ

ΕΝ ΕΤΟΣ ΔΡ. 10 — 6 ΜΗΝΕΣ ΔΡ. 6

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

Ἀθῆναι — 35 Ὀδὸς Ἀριστοτέλους

Ἀριθμὸς 1—28 Μαΐου 1916

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ Δραματικὸν Θέατρον, Παύλου Νιρβάνα
Νέα Ἑλληνικὰ ἔργα.

Τὰ θερινὰ θεάτρα, Ν. Λάσκαρη

Κάτω ἀπὸ τὴ ζωὴ, διήγημα Σ. Φτέρη

Αἱ συγκινήσεις τῆς πρώτης, Μωρίς Νουναί

Μετάφρασις Ριχάρδου Παρίση.

Τὸ «Μαῦρο Καράβι», Παντελῆ Χόρν.

Ἑρασιτεχνικὸν θέατρον, Μιχ. Λιδωρίκη.

Κατερίνα Ἰβάνοβνα, Λεωνίδα Ἀνδρέϊεφ.

Μουσικὴ.

Μεταφράσεις μουσικῶν ἔργων.

Νέες Ἑλληνικὲς ὀπερέττες.

Τὸ ξένον θέατρον.

Κινηματογραφικὴ κίνησις.

Τὸ «Σιφιρ - Φαλέρ» καὶ τὰ «Παναθηναία». Συν-
έντευξις μετὸν κ. Μυράτ.

Κηφισσιώτικον θέατρον. — Φαληρικὰ Κέντρα. —

Ἐπαρχιακὰ θεάτρα κ.τ.λ. —

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τζούλια Κωνσταντινίδου

Λέλα Πετρινιά.

Ντόρα Βάλβη.

Γρηγόριος Ξενόπουλος.

Διούμπα Στανόγεβιτς.

Ἡ «Σαντορίνη» Δ. Κογεβίνα.

ΤΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

—ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ—

Ἐὰν ἀγαποῦσα τὰς ὑπερβολικὰς ἐκφράσεις, θὰ ἔλεγα, ἐγκαινιάζων σήμερον τὴν στήλην αὐτὴν, ὅτι τὸ Δραματικὸν Θέατρον εὐρίσκεται ἐν διωγμῷ. Ἀρκοῦμαι νὰ εἰπῶ, μετὰ τὴν γλῶσσαν τῶν πραγμάτων, ὅτι τὸ Δραματικὸν Θέατρον δὲν ἔχει πλέον στέγην ἰδικήν του εἰς τὰς Ἀθήνας. Οὔτε πλουσίαν, οὔτε πτωχὴν, οὔτε μάνδραν συνοικίας ἀκόμη. Τὸ Δραματικὸν Θέατρον, διὰ τὸ ὅποιον ἀνέλαθα νὰ ὁμιλῶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, φιλοξενεῖται ἁπλῶς εἰς ξένους οἴκους. Καὶ ἡ τύχη τῶν φιλοξενουμένων δὲν εἶναι δυστυχῶς οὔτε ἀσφαλὴς πάντοτε, οὔτε βεβαία.

ὑπό τὴν ἐποψίν αὐτὴν τὸ Δραματικὸν Θέατρον ὁμοίωσε μετὸν κακοροζικὸν ἄνθρωπον, ὃ ὅποιος, ἀφοῦ ἔλοι οἱ συντοπίται κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσουν ἰδικόν του σπιτί, αὐτός, μόνος καὶ ἀπομόναχος, ἀπέμεινεν εἰς τοὺς τέσσαρες ὁδόμεους. Ἴσως νὰ ὁμοίωσεν ἀκόμη περισσότερο καὶ μετὰ τὴν ἀγαθὴν ἐκείνην Ἀθηναίαν γερόντισσαν, ἣ ὅποια, ἀφοῦ ἀπέκτησε ψυχοκόρη καὶ τὴν ἀνέπτυξε καὶ τῆς εὗρηκε καλὸν καὶ ἀξιὸν γαμβρόν, ἔσπευσε νὰ προικοδοτήσῃ τὸ νέον ζεῦγος μετὰ ἕλα τῆς τὰ κινητὰ καὶ τὰ ἀκίνητα καὶ νὰ ζητήσῃ, ὡς μόνον ἀνταπόδοσιν, τὴν εὐγνώμονα περίθαλψιν τοῦ σαρκίου τῆς, μέχρι τῆς μοιραίας ὥρας. ἣ ὅποια δὲν ἀπέχετο καὶ πολὺ. Ἡ ψυχοκόρη καὶ ὁ ψυχογαμβρός τὴν εὐχαρίστησαν προσηκότως καί, μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δωρητηρίου συμβολαίου, τὴν ἐξάπεστειλαν εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον, ὅπου καὶ ἤμπορεῖτε νὰ τὴν συναντήσετε.

Τὸ Δραματικὸν Θέατρον, εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον, πλησιάζει ἔμως νὰ φθάσῃ. Εἶχε καὶ αὐτὸ τὴν ἡλιθιότητα νὰ φιλοξενήσῃ εἰς τὸ σπιτί του— καὶ εἶχε ἰδικόν του, πατρογονικόν σπιτί— μίαν ψυχοκόρη, τὴν Ἐπιθεώρησιν. Τῆς ἔδωκε στέγην, φορέματα καὶ τὴν ἀγάπην τῆς. Ἀλλὰ τὸ ἀχάριστον θηλυκόν, ἀφοῦ ἐμεγάλωσε καὶ ὁμορφῆγε καὶ ἀπέκτησεν ὄρατον νεκολετὲ καὶ ὄραιότερες γάμπες, εἶπεν ἕνα βράδυ εἰς τὴν ψυχομάνναν:

— Ἐσύ, γρηῃ, καλὰ θὰ κάνης νὰ συμμαζευθῆς λιγάκι. Μοῦ πιάνεις ἀδικὰ ὄλο τὸ σπιτί...

Καὶ ἡ ψυχομάννα ἤρχισε νὰ συμμαζεύεται. Καὶ ἡ ψυχοκόρη τῆς ξανάπε ἄλλο ἕνα βράδυ:

— Εσύ, γρηγά, καλὰ θὰ κάνης νὰ μὴ μοῦ πολυφανερώνεσαι στοὺς ξένους τοῦ σπιτιοῦ. Τὰ γεροντικά σου μοῦτρα δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐχάριστα εἰς τοὺς φίλους μου. Συμμαζέψου λοιπὸν στὴ γωνιά σου, γιατί μὲ τὰ συγνά σου σούρτα-φέρτα μοῦ διώχνεις τοὺς γαμβρούς.

Καὶ ἡ ψυχομάννα ἐσυμμαζεύθηκεν ἀκόμη περισσότερον. Τὸ σπίτι βαθυμῶδὸν ἐπλούτησε, μὲ τὰ κάλλη τῆς ψυχοκόρης, ἀλλάξεν ἐπιπλὰ, ἐστολίσθη καὶ ἀνοίξε τις πόρτες του εἰς τοὺς γλεντζέδες καὶ τοὺς χαροκόπους. Ἡ γρηγοῦλα ἐκλείσθηκε μέσα εἰς τὸ καμαράκι τῆς σοφίτας καὶ ποὺ καὶ ποὺ περῶν δειλὰ-δειλὰ ἀπὸ τὴν γαλιανίαν, μὲ βλας τὰς προφυλάξεις, μήπως ταράξῃ τὸ γλέντι τῶν ἀνθρώπων, ποὺ τὴν φιλοξενοῦν εἰς τὸ πατρικὸν τῆς σπίτι.

Ὅλα αὐτὰ μὲ διαφορετικὴν λέξιν ὀνομάζονται καὶ ἐξέλιξις, δηλαδὴ θεατρικὴ ἐξέλιξις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἄς μὴν ἐπιμένωμεν ὅμως περισσότερον εἰς τὴν περίτολογίαν αὐτήν. Τὸ γεγονός εἶναι, ὅτι δὲν θὰ ἔχωμεν πολλὴν ἐργασίαν εἰς τὴν στήλην αὐτήν. Τὸ δράμα τὸ εἶδατε; Τὸ εἶδατε. διότι ἐτοιμάζονται ἐν τῇ μεταξὺ αἱ ἐξηγτατρεῖς νέαι ἐπιθεωρήσεις. Δὲν θὰ τὸ ξαναἰδῆτε πλέον, παρὰ καλὸν Ὀκτώβριον, ὅταν θὰ ξεκουρασθῇ ἐπ' ὀλίγον ἡ χορεύουσα γάμπα. Ἐν τῇ μεταξὺ θὰ τὰ ξαναειποῦμεν.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Σημείωμα.—Διὰ τὸ προσεγές: 1. Ἀρχυροπούλου «Τὰ Μάτια τῆς Ἀγάπης» καὶ Καζ Οὐρανίας Ζαβιτσιάνου «Ἰσχὺς τοῦ Μίσους» (Κρητικόν). Γ. Ἀσπρέα: Ὀχλοκρατία (Κοτοπούλειον).

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ὁ κ. Πλάτων Ροδοκανάκης ἔχει ἀρχίσει τὴν δραματοποίησιν τοῦ μυθιστορημάτος τοῦ «Ἡ Θυσία» τὸ ὁποῖον δημοσιεύεται εἰς τὸ «Ἔθνος». Θὰ δοθῇ εἰς τὸ θέατρον «Διονύσια»—πλατεία Συντάγματος—ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς Κυβέλης.

—Ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον θὰ παιχθῶν τοῦ κ. Δ. Π. Ταγκοπούλου τὸ κοινωνικὸν δράμα «Ὁμορφὸς Κόσμος» καὶ τὸ «Μαῦρο Καράβι» τοῦ κ. Παντελῆ Χόρν.

—Εἰς τὸ θέατρον τῆς δος Κοτοπούλη θὰ παιχθῇ ἐφέτος τρίτακτον κοινωνικὸν πρωτότυπον δράμα τοῦ κ. Διονυσίου Κοκκίνου, χρονογράφου τῆς «Πατρίδος».

—Ὁ κ. Κουλουβάτος ἔδωκεν εἰς τὸν θίασον Φύρσι—Νίκα τὸ νέον δράμα τοῦ ὁ «Πασχάλης».

—Ὁ κ. Δημήτριος Κοτοπούλης ἔχει ἀρχίσει τὴν δραματοποίησιν τοῦ διηγήματος «Στεφάνι ἀπὸ ἄχυρα».

—Ὁ κ. Κώστας Λαδοπούλος ἔγραψε τετράτακτον κομικτὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Κῆπος τοῦ Βούδα». Ἐστῆλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Ἀβερωφείου δραματικοῦ διαγωνισμοῦ. Ὁ κ. Λαδοπούλος μᾶς ἀνεκοίνωσεν ὅτι τὸ ἔργον του θὰ βραβευθῇ, ἀποδεικνύει δὲ τοῦτο εἶναι καὶ ἡ προκαταβολὴ τῶν πεντακοσίων δραχμῶν τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τοῦ κ. Δροσίου, μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀβερωφείου. Καὶ μᾶς προσέθεσεν ἐν θύμῳ.—Τὸν ἔραγα τὸν Χόρν.

—Φωτιές τοῦ «Αἰ-Γιάννη» εἶναι ὁ τίτλος διτράκτου κοινωνικοῦ δράματος τοῦ κ. Β. Ἡλιάδου, τὸ ὁποῖον θὰ παρασταθῇ εἰς τὸν θίασον Φύρσι—Νίκα—Λεπενιώτου.

—Ἐπὶ τοῦ θιάσου τῆς Κυβέλης θὰ παρασταθῶν ἐφέτος τοῦ κ. Θ. Συναδινῶ ἡ κωμωδία «Τῆς χήρας τὸ προσέφαλο», τοῦ κ. Τ. Δαρμάξου ἢ «Κλεοπάτρα» καὶ τοῦ κ. Βίκου ἢ «Ψυχὴ».

—Ἐπίσης θὰ δοθῶν μέχρι τέλους τῆς θερινῆς περιόδου 56 νέαι ἐπιθεωρήσεις εἰς τὰ θέατρα τῆς πρωτευούσης.

ΤΑ ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ πρῶτον θερινὸν θέατρον.—Οἱ τοῦμπλες—Τὰ μαριλίσια θέατρα.—Ἡ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ παξιλαρώματος.—Τὰ ἄλλα θέατρα.

Καθ' ἣν στιγμὴν θὰ κυκλοφορῇ ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ θεατρικοῦ περιοδικοῦ, αἱ Ἀθηναὶ αἴτινες, πρὸ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ὡς μόνον θερινὸν θεατρικὸν κέντρον εἶχον μικρὸν τι καφωδεῖον ἐν τῇ κήπῳ τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν, θὰ ἔχουν κοσμηθῆ καὶ διὰ νέου περικαλλοῦς θερινὸν θέατρον, τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Πατησίων θεάτρον τῆς ἐλληνικῆς ὀπερέττας τοῦ κ. Πικπιαυιάννου, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν σημερινὴν πληθώραν τῶν ἄλλων τοιοῦτων θὰ προσδώσῃ μεγαλειτέραν κίνησιν εἰς τοὺς θεατρομανεῖς Ἀθηναίους.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ μία τεχνεῖα ἱστορικὴ ἐπισκόπησις τῶν θερινῶν θεάτρων τῆς Πρωτευούσης ἴσως δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος.

Τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις θερινὸν θέατρον ἀνηγέρθη τῇ 1871 ἀπὸ τὸν μακαρίτην Ἀρνωτάκην εἰς τὴν πλατείαν τῆς Ὁμονοίας, ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου ἐφ' οὗ ἀνεγείρεται σήμερον τὸ Παγκρεῖον Ἐνδοχέϊον.

Δυστυχῶς διὰ τὸν ἐπιχειρηματίαν ὁ δῖος τοῦ θεάτρον αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε μακρὸς, καθόσον ὡς κακὸς του δαίμων εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἔξω εἰς τὸ Ἄντρον τῶν Νυμφῶν θιάσος βοημιδῶν αἰοιδῶν, τὸ πρῶτον τότε ἐρχομένον ἐν Ἑλλάδι, αἴτινες ἐξετρέλλαναν κυριολεκτικῶς τοὺς Ἀθηναίους μὲ τὰ ἄσματά των, καὶ ἰδίως μὲ ἓνα τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιφθόσ ἐτελεῖσθαι μὲ τὰς λέξεις: «Τούμπλα—τούμπλα—τούμπλα—λά!» ἐξ οὗ καὶ αἱ αἰοδοὶ ἐπωνομάσθησαν «Τούμπλες!» Ἡ ἐπιτυχία τῶν βοημιδῶν ἐνεθάρρυνε τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ καφωδεῖου, ὅστις τὸ ἐπόμενον ἔτος τὸ μετέδρασε εἰς πραγματικὸν θέατρον, ὅπερ πρὶν ἢ προσφάσῃ ν' ἀποπερατωθῇ εἶχεν ἀντιπάλους τοῦ δύο ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ὁ ἀψίκορος ἀθηναϊκὸς ἐμπορικὸς ἀνταγωνισμὸς εἶχεν ἀνεγείρει, τὸ μὲν εἰς τὸν παρακείμενον κήπον τῶν Ἰλισσίδων Μουσῶν, τὸ δὲ εἰς τὸν ἐναντι κήπον τοῦ κ. Χατζηδημητρίου. Τοιοῦτοτρόπως, αἱ Ἀθηναὶ αἰ ὁποῖαι μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης μόλις εἶχον ἐν ἄθλιον θεατρικὸν παράπηγμα, ἀπέκτησαν διὰ μίαν τρία ὁπωςοῦν εὐπρόσωπα θέατρα, εἰς τὰ δύο τῶν ὁποίων ἐπαίξαν, κατ' ἀρχάς, ἱταλικοὶ μελοδραματικοὶ θιάσοι ἐκθύμως ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινῶ, τὸ ὁποῖον καὶ σύσσωμον, λόγῳ ἐκτιμήσεως, ἠκολούθησε τὴν κήθειαν τῆς τότε ἀποθανούσης ἐνταῦθα ὑψιφώνου Βιδιάνη, ἧς οἱ θαυμασταὶ καὶ μνημεῖον ἀνήγειραν ἐν τῇ Ἀ' Νεκροταφείῳ.

Ἀπὸ τοῦ 1876 ἤρχισαν νὰ παίζουσι εἰς τὰ Παριλίσια θέατρα καὶ ἑλληνικοὶ θιάσοι καὶ πρῶτος τοιοῦτος ὁ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀριστοφάνης», ἔδωκε σειρὰν παραστάσεων μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας,

Εἰς τὸν θίασον αὐτὸν εἰργάζοντο αἱ κυραὶ Ἐλ. Χέλμη, Ἰωάννα Νικηφόρου καὶ Σοφία Δημητρουλοπούλου καὶ οἱ Γ. Νικηφόρος, Ἐμ. Χέλμης, Ν. Κυριακὸς καὶ Δ. Γεωργίου, πάντες μακαρίται σήμερον. Κυρίως ὅμως ἡ δράσις τῶν ἑλληνικῶν θιάσων εἰς τὰ παριλίσια θέατρα ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1877, ὅτε οἱ δύο τότε θιάσοι, ὁ τοῦ Δ. Ἀλεξιάδου καὶ Ταβουλάρη, ἐνωθέντες, ἔδωσαν παραστάσεις ἀπὸ τῆς 8 Ἰουνίου μέχρι τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1877 εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα». Συγχρόνως εἰς τὸ ἀπέναντι θέατρον τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν εἶδον παραστάσεις ὁ ὑπὸ τὸν Γ. Νικηφόρον θιάσος «Ἀριστοφάνης», ὅστις μεταξὺ τῶν ἄλλων κωμῶδιῶν ἐπαίξε τότε τὸ πρῶτον καὶ τὴν «Περὶ ἔνου σκιάς δίκην» τοῦ μακαρίτου Κ. Γ. Ξένου, ἧτις ἦτο εἶδος ἐπιθεωρήσεως, τὸ πρῶτον τότε ἐμφανιζομένης ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος, 1878, ἐκτὸς τῶν δύο ρηθέντων θεάτρων, ἐλειτούργησε καὶ τὸ τῶν Ἰλισσίδων Μουσῶν ἔνθα, ἐγκαθιδρύθη ὁ ὑπὸ τὸν Ἀλεξιάδην θιάσος. Ἀπὸ τοῦ 1880 προσετέθη καὶ τέταρτον θερινὸν θέατρον, ὅπως ἐναντι τῆς σημερινῆς πλατείας τῆς Βικτωρίας ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ κ. Βιθυνοῦ τὸ θέατρον «Ὀρφεὺς», ἐν ᾧ ὁ θιάσος τῶν ἀδελφῶν Ταβουλάρη μετὰ ἄλλων ἐπαίξε διὰ πρῶτην φορὰν καὶ τοὺς περιφήμους «Πειρατὰς». Τὸ ἐπόμενον ἔτος, 1881, ὀλίγον ὀπισθεν τοῦ κήπου Ὀρφανίδου καὶ παρὰ τὸ Ζάππειον ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Τσόχα περίκομφον τὸ θέατρον «Ὀλύμπια», ἐνθα ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ὁ μακαρίτης καλλιτέχνης Δεκκτιᾶς διδάξας τὴν 27 Αὐγούστου ἰδίου ἔτους τὸν Ἄμλετ ἀγγλιστὶ μετὰ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Ταβουλάρη. Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα, τὸ 1882, τὰ «Ὀλύμπια» παρεχωρήθησαν εἰς Ἴταλικὸν μελοδραματικὸν θίασον, ὅστις τὸ πρῶτον τότε ἐπαίξεν ἐν Ἀθήναις τὴν «Αἰδὰ». Τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα» ἐπαίξεν ὁ θιάσος Ἀλεξιάδου ἐναλλάξ μετ' ἄλλων διαβατικῶν ξένων θιάσων. Εἰς τινὰ τῶν παραστάσεων ἐνός τῶν θιάσων τούτων ἔλαβεν ἀρχὴν καὶ τὸ περίφημον μαξιλάριον, περὶ τοῦ ὁποίου λυρικώτατα τὴν ἐπομένῃ ἐγράψεν ἡ «Νέα Ἐφημερίς» τὰ ἑξῆς:

«Μεγάλα εἶχον ἀπὸ πρῶτας τοιχοκολληθῆ προγράμματα. Αἱ ἐφημερίδες ἀπατηθεῖσαι ἀνήγγειλαν τὴν παράστασιν ὡς καλὸν τι καὶ νέον καὶ τὸ πλήθος συνέρραυσεν ἄθρόον. Φύραμα γελωτοποιῶν ὑπὸ κλεψύδονυμα μεγάλων τεχνιτῶν ἀνεθῶν ἐπὶ σκηνῆς διεδουκόλησε δι' ἀγρῶν παραστάσεων καὶ εἰκόνων τὸ κοινόν. Τὸ πλήθος δι' ἐπανειλημμένων ἀναστάσεων καὶ συριγμῶν ἀπεδοκίμαζεν αὐτοὺς. Κατὰ τὸ τελευταῖον μίαν εἰκόνα, καθ' ἣν ὀπισθεν σινδόνας παρίστων συνέντευξιν φαντασμάτων, εὐφυῆς ἀποδοκιμαστῆς ἐρρίψεν ἐπὶ σκηνῆς τὸ μαξιλάριον. Ἐπλησιάσατε ποτὲ μέγαν περιστρεφῶνα; Εἶδατε τὰ ἐκφοδιοθέντα πτηνὰ ἀνιπτάμενα κατὰ ἐκατοντάδας;

Ἐυκόλως θὰ λάβετε μικρὰν ἰδέαν τότε τῆς πτήσεως τῶν μαξιλαριῶν. Ἐρρίπτοντο ἀπὸ τῶν καθισμά-

των εἰς τὴν σκηνήν, εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὰ καθίσματα. Ἡ φαντασμαγορία εἶχε γενικευθῆ καὶ δὲν ἦτο μικρὸν καὶ σύνθηες τὸ θέαμα νὰ σκοτισθῇ ὁ οὐρανὸς ἐκ τῶν ἀπαισίων τούτων πτηνῶν. Εὐτυχῶς ὅτι μετὰ διάχυσιν καὶ μέθην τότε οὐδὲν ἀπευκατεῖον ἐτάραξε τὴν πρωτάκουστον ταύτην διασκέδασιν».

Τὸ ἱστορικὸν τμήμα κατόρθωσε καὶ κατὰ τι ἄλλο σπουδαιότερον. Ἀνεκάλυψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ εὐφυοῦς ἀποδοκιμαστοῦ, ὁ ὁποῖος οὔτε τὸ ἐφαντάζετο κἄν ὅτι ρίπτων τὸ μαξιλάριον ἐπὶ σκηνῆς καθιέρωνε νέον καὶ πρωτάκουστον εἶδος κριτικῆς εἰς τὸ νεοελληνικὸν θέατρον. Καὶ ὁ εὐφυῆς ἀποδοκιμαστῆς ἦτο ὁ μακαρίτης δικηγόρος Καρυάτης.

Τὸ 1883 τὸ παριλίσιον θέατρον «αἱ Μοῦσαι» ἀνακαινισθὲν μετωνομάσθη «Παράδεισος» καὶ ἐγκαινιάσθη ἀπὸ τὸν θίασον Ταβουλάρη, ὅστις καὶ πάρουσισε τὸ πρῶτον τότε ἐν Ἀθήναις τὴν κ. Παρασκευοπούλου ὑποδουθεῖσαν τὴν Σαγκάρ εἰς τὸν «Μιχαὴλ Στρογκόφ». Μετὰ δύο ἔτη ὁ θιάσος Ἀλεξιάδου ἐπαρουσίασε τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ «Ἀπόλλωνος» τὴν μετέπειτα ἀντίζηλον τῆς κ. Παρασκευοπούλου δεσποινίδᾶ Αἰκατερίνην Βερώνη, περὶ ἧς ὁ μακαρίτης Καμπούρογλος, προμαντεῶν τὸ λαμπρὸν αὐτῆς μέλλον, ἔγραψεν: «Ἡ δεσποινὶς Βερώνη, ἡ τὸ πρῶτον χθὲς ἐμφανισθεῖσα, ἔχει καλῶς ἠχοῦσαν φωνήν, καθὰ προφέρουσα, μὲ ἀσθημα, μὲ χάριν καὶ ὑπόσχεται ν' ἀποδῇ καλλίστην ἠθοποιΐαν.» Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ «Ἀπόλλων» κατεδαφίσθη. Δύο ἔτη μετὰ ταῦτα κατεδαφίσθησαν καὶ τὰ «Ὀλύμπια». Συγχρόνως ἀνεγείρετο παρὰ τὴν πλατείαν τῆς Ὁμονοίας ὑπὸ τῆς Ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας «ὁ Φοῖνιξ» τὸ θέατρον «Ὁμόνοια» (νῦν Κοτοπούλη), τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος δίκην μανιχαριῶν ἐξεφύτρωσαν παρὰ τὸν σημερινὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου Λαυρείου τρία συγχρόνως θέατρα, εἰς ἐν τῶν ὁποίων, τὴν «Εὐτέρπη», ὁ θιάσος τῶν κ.κ. Ζάννου καὶ Κοτοπούλη ἔδωκε τὸ πρῶτον τοὺς «Μυλωνάδες» μετ' ἄσμάτων τὰ ὁποῖα ἔφαλε μετ' ἄλλων τινῶν ὁ μετέπειτα διαπρέψας ὡς ὑψιφώνος μακαρίτης Γ. Ἀποστόλου.

Τὸ 1892 ἀνηγέρθη ἐν τῇ ὁμώνυμῳ κήπῳ τὸ θέατρον Ὀρφανίδου, τὸ ὁποῖον ἐγκαινίασεν ὁ θιάσος Ταβουλάρη μετὰ τὸν «Ἀγαπητικὸν τῆς βοσκοπούλας» τοῦ μακαρίτου Κορομηλά. Μετ' αὐτὸ διαδοχικῶς ἀνήγγεθησαν τὰ ἐξῆς θέατρα: Ἐν τῇ ὁδῷ Πατησίων καὶ ἐναντι τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τὸ θέατρον «Ἀθηναίων», εἰς τὰ ἐγκαινία τοῦ ὁποίου ὁμίλησεν ὁ κ. Γ. Κ. Πώπ, ἐν τῇ νῦν θεάτρῳ Κυβέλης τὸ θέατρον «Βαριετέ», ἐνθα τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη ὁ μακαρίτης Σαγιώρ, ἐν τῇ συνοικίᾳ Νεαπόλεως τὸ ὁμώνυμον θέατρον, ἐν ᾧ διεκρίθη ἡ προῶως ἀποθανούσα καλλιτέχνης Εὐαγγελία Νίκα, ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου, ὅπου σήμερον ἀνεγείρεται ὁ κινηματογράφος Πατέ, τὸ θέατρον Τσόχα, ἐν τῇ ὁδῷ Πειραιῶς τὸ θέατρον «Ἀι-Δάφν» ἐν τῇ ὁδῷ Πατησίων τὸ θέατρον «Ἀλάμπρα», παρὰ

τήν πλατείαν τοῦ Συντάγματος τὸ θέατρον Παντοπούλου, παρὰ τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην τὸ θέατρον Ἀρνιώτου, ὑπερ σήμερον ὡς διὰ μαγείας μετέβαλεν εἰς περικομψὸν θέατρον ὁ κ. Μεταξάτος, παρὰ τὴν πλατείαν τῆς Ὁμονοίας « ἡ Νέα Σκηνή » (πρόην θέατρον « Ὁμονοίας » τοῦ μακαρίτου Χρηστομάνου) ἦν ἀνεκαίνισεν ἐξ ὀλοκλήρου ἢ δ)νίς Κοτοπούλη, ἐπὶ σχεδίων τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Λυκούδη, τὸ παρὰ τὸ Βουλευτήριον θέατρον Φύρστ (« Κεντρικόν ») καὶ τέλος τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων θέατρον τῆς ἐλληνικῆς ὑπερέττας τοῦ κ. Παππαϊωάννου, περικομψὸν καὶ περικαλλές, ἐπὶ σχεδίων καὶ αὐτὸ τοῦ κ. Λυκούδη.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κεντρικῶν θεάτρων αἱ Ἀθηναὶ στολιζόνται (!) καὶ μὲ πληθῶραν συνοικιακῶν θεατρῶν ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς!

Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ
ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

Βιογραφικὸν σημεῖωμα τοῦ ὑποβολέως Πελοπίδα Καντούνη.

Γιὰ τὸν Πελοπίδα Καντούνη ἠμποροῦσε ἀξιόλογα νὰ λεχθῆ ὅτι οὐδέποτε ἐγεννήθη. Μᾶλλον ἐξεφύτρωσε ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς ὅπως ξεφυτρώνουν περίπου τὰ δέντρα τοῦ δάσους ἢ τὰ πνεύματα τοῦ κακοῦ. Θὰ μπορούσαμε ἀκόμη νὰ ποῦμε ὅτι ξετρύπωσε κατὰ τὸν ἴδιον ἀπροσδόκητον τρόπον ποὺ βγαίνει τὸ κεφαλάκι του ἀπὸ μίαν σχισμὴν τοῦ ἐδάφους ἕνα μικροσκοπικὸν σημαΐδι, κυφορηθὲν ἐκεῖ κάτω, σὲ μιά φωνὴν κρυμμένη ἕνα μέτρο ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν. Ὅπως κι ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι ὁ Καντούνης δὲν ἐγεννήθη σὰν κ' ἑμᾶς ὑπάρχον προόσωπα ἐντελῶς ἀξιόπιστα ποὺ τὸ βεβαιώνουν. Τί περίεργα πράγματα ἀκόμη καὶ νὰ τὰ θυμᾶται κανεὶς! Καὶ πόσον ἔνδοξα συγχρόνως! Ἡ μητέρα του φορτωμένη τὸν ἀγέννητον φίλο μας ἐπήγε στὸ θέατρο κ' ἐκείνο τὸ βράδυ ἦτο ἡ πρώτη Γαλλικοῦ ἱστορικοῦ ἔργου μὲ πολυάριθμα πρόσωπα ὡς καὶ ὁ ὑποβολεὺς μετεμορφώθη εἰς συνταγματάρχην. Ἰδιαιτέρως οἱ συνταγματάρχαι ἦσαν τόσο πολλοὶ εἰς τὸ ἐτοιμαζόμενον δράμα, ὥστε, εἰς ἀνέβαινε νὰ διαβάσῃ κανεὶς τὴν διανομὴν τῶν προσώπων εἰς τὸ χειρόγραφον, θὰ τὸ ἔπαιρνε περισσότερο ὡς ἐπετηρίδα ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν. Καὶ ἐπειδὴ μὲ τὸν προβιβασμὸν τοῦ ὑποβολέως εἰς συνταγματάρχην ἐκενώθη μία θέσις ἀπαραίτητος, ὁ θιασάρχης ἔσπευσε νὰ τὴν συμπληρώσῃ μὲ τὴν Καντούνηνα, γιὰ τὴν πρώτην πρᾶξι μοναχά, ἐπειδὴ εἰς τὴν δευτέρα οὔτε ἡ Καντούνηνα θὰ μπορούσε νὰ ὀρθοστατῆ, οὔτε ὁ συνταγματάρχης νὰ φέρῃ τὰς ἐπομίδας του. Ἡ ἀδελφὴ ἄνοιγε σὲ λίγο, ὅλος ὁ θίασος εὐρίσκειτο ἐπὶ ποδός, ἐκεῖ ψηλά στὸ ὑπερφῶν καμαρίνι, ὁ Καντούνης ἐφοροῦσε τὴν ρεντιζότα τοῦ Ναπολέοντος.

Ἡ σύζυγός του κατέβη καὶ αὐτὴ μὲ τὸ χειρόγραφον στὸ ὑποβόλειο. Ἐξαφνα ἕνας ἠθοποιὸς ἔτρεξε κάτω ἀπὸ τὸ καμαρίνι τοῦ μεταμφιεσμένου στρατηλάτου καὶ ἐφώνησε:

— Μεγαλειότατε, ἡ σύζυγός σας ἔτεκεν ἄρρεν!

— Δόσατε εἰς τὸν διάδογον τὸ βασίλειον τῶν δύο Σικελιῶν καὶ εἰδοποιήσατε ταυτοχρόνως τὸν ταμίαν,

ΤΣΟΥΓΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Ἐνεφανίσθη πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ «Καταφύγιον», μὲ τὸν θίασον Φύρστ - Νίκα - Λεπενιώτη

ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ αὐτοκράτορος παλλομένη ἀπὸ χαράν.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ νέος Καντούνης μὲ τὴν βοήθειαν τῶν γηραιότερων γυναικῶν τοῦ θιάσου ἀνελήφθη ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν κρύπτην τοῦ ὑποβολείου διὰ νὰ τοποθετηθῆ κάπου περὶ ἀναπαιτικὰ εἰς τὰ παρασκήνια.

Ἔτσι ὑποστηρίζεται ὅτι ἦρθε ὁ Καντούνης στὸν κόσμον.

Ἐλέχθη τότε—καὶ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ παραλείψωμε—ὅτι οἱ οἰωνοὶ τῆς γεννήσεώς του τὸν προετοίμαζαν διὰ σπουδαῖον θεατρίνον ἢ τοῦλάχιστον διὰ γενναῖον ἀξιωματικόν. Διάβολε! Νὰ γεννηθῆ κανεὶς τὴν νύκτα ποὺ ὁ πατήρ του ὑποδύεται τὸν ρόλον τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ νὰ λάβῃ ὡς δῶρον μαζὶ μὲ τὴν γέννησίν του τὸ βασίλειον τῶν δύο Σικελιῶν εἶναι καὶ αὐτὸ ἕνας λόγος διὰ νὰ ἐλπίζῃ εἰς μίαν ἐξέλιξιν μὲ περισσότερο θάρρος. Ὅπωςδήποτε δὲν ἔγινεν οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο. Παλαιὰ ἀδυσώπητος μοῖρα, ἡ μοῖρα τῆς προελεύσεως, ἡ ὁποία ξαναγυρίζει τοὺς θαλασσινοὺς εἰς τὴ θάλασσα καὶ τοὺς βουνησίους εἰς τὰ βουνά, ἐγύρισε καὶ τὸν φτωχὸ Καντούνη εἰς τὴν γενετείραν του. Ἐγινεν ὑποβολεὺς. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὴν σκηνὴν ὑπῆρχε ἡ γλυκύτης μῆξις πατρίδος ἡ ὁποία τὸν τραβοῦσε διαρκῶς. Μία παράξενη νοσταλγία ποὺ τὸν παρέσυρε. Μία μικροσκοπικὴ καταχθόνιος Ἰθάκη, τῆς ὁποίας τὸν ἐκαπνὸν ἀναθρώσκοντα ἀντικαθίστουσε ἕνα ἀγάζον λαμπιόνι, ἐνθυμίζον πίσω ἀπὸ τὴν κόγχην τοῦ ὑποβολείου μονόφθαλμον κρυφὸν γεροντάκον στρέφοντα ἀδιακόπως τὴν καμπύρα του πρὸς τοὺς θεατὰς. Ἐκεῖ κάτω κατῆλθε καὶ ὁ ἰδικὸς μὲς Καντούνης. Ποῖος θὰ μπορούσε νὰ τοῦ ἀρνηθῆ μίαν προτεραιότητα τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε μαζὶ μὲ τὴ ζωὴ του;

Ἀπὸ τὴν κρύπτην αὐτὴν ὁ Καντούνης εἶδε τὴ

ζωὴ, ἡ καλλίτερα δὲν εἶδε τὴ ζωὴ ἐπὶ ὀλόκληρα χρόνια. Δεκάδες δεκάδων πόδια τὰ ὁποῖα ἐπέρασαν σὲ μία ἀλλόκοτη δίνη βημάτων τότε ἀργὰ καὶ τότε γρήγορα γιὰ νὰ χαθοῦνε κατόπιν. Δεκάδες δεκάδων πόδια τὰ ὁποῖα ἐνήλασσαν ἀπὸ τὴ μία ὥρα στὴν ἄλλη τὸ ἐλληνικὸ τσαροῦχι μὲ τὸ ἀρχαῖκὸ πέδιλον, τὴ βελουδίνη περικημιδα τοῦ αὐλικοῦ τῆς πρώτης Γαλλικῆς Αὐτοκρατορίας μὲ τὴν βλαχόχαλτσα τοῦ ἕλληνοσ κλέρτη καὶ τὸ μικρὸ ἀθροματώδες γοβάκι τῆς εὐρωπαϊκῆς κομῆσεως μὲ τὰ τσοκαρα τοῦ συγχρόνου δουλικοῦ—ἕνα περίεργον δάσος ἀπὸ πόδια φεύγοντα καὶ πλησιάζοντα διαρκῶς πρὸς τὴν κρύπτην του. Μερικὰ εἶχαν πολὺ λεπτοὺς ἀστραγάλους, ἄ! αὐτὰ ἦσαν ὅ,τι πρὸ παντὸς ἐκτύταξε περισσότερο ὁ Καντούνης εἰς τὴ ζωὴ του. Ἦσαν δύο τοπαδὰ ποδαράκια καὶ τὰ σφυρὰ τοὺς μ-

ΛΕΔΑ ΠΕΡΠΙΝΙΑ

Πρώτη ἐμφάνισις εἰς τοὺς «Γάμους τῆς Γιαννούλας» θέατρον «Ὀλύμπια».

κρότερα ἀπὸ μύγδαλα καὶ ὀλίγο ψηλότερα ἀπὸ τὰ σφυρὰ μία καμπύλη τευτωμένη σὰν τὴ χορδὴ παραδόξου ὄργάνου. Αἱ! τότε δὲν ἐβημάτιζαν περὶ. Σὰν νάπαιζαν μία μελωδία μὲ τόνους ἀπερίγραπτα χαμηλοὺς, ἕνα ἀνεξιχνίαστον τραγουδάκι ποὺ ἐφύετο σχεδὸν μὲ τὴν ἐλαφρότητα μαλακῆς γλῶσσης ἐπάνω εἰς τὰ σκοτισμένα σανίδια. Ὁ Καντούνης εἰς παρομοίας περιστάσεις ἐσυνήθιζε ν' ἀναστενάξῃ ἐπάνω εἰς τὸ χειρόγραφον ὦ! αὐτὸ τὸ χειρόγραφον πόσο γινόταν βαρὺ εἰς τὰ χέρια του κάθε φορὰ ποὺ ἐξύγωναν περὶ πολὺ ἐκεῖνα τὰ πόδια. Καὶ ἔξαφνα σὲ κάθε κρυφὸν ἀναστεναγμὸν του οἱ λεπτοὶ αὐτοὶ ἀστράγαλοι τοῦ ἐφαινετο πὼς ἄλλαζαν σχῆμα, ἦσαν δύο μικρὰ κρυμμένα καὶ μυστηριώδη αὐτάκια, τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον τὸν πρῶσεχαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλυποῦντο, βέβαια τὸν ἐλυποῦντο. Ἄν ἠμποροῦσε νὰ τοὺς τὰ ψιθυρίσῃ ὅλα, ὅλα ὅσα τοῦ συνέβαιναν ἐκεῖ κάτω στὴ φυλακὴ του! Ζυγώστε περισσότερο, ἀγαπητὰ περαστικά ποδαράκια, μὴ μὲ βλέπετε σκυμμένον διαρκῶς στὸ χειρόγραφον, σὰς βλέπω

μέσα ἀπὸ τὰ βλέφαρά μου ὅπως βλέπει κανεὶς τὴν ἀστρατὴ κάτω ἀπὸ τὴν κουβέρτα του. Αἴφνης μία ὀργίλη φωνὴ ἀκούεται ἀπὸ τὸ πρῶτον παρασκήνιο:

— Καντούνη βλάκα, πεῖδ σιγὰ λοιπόν, πεῖδ σιγὰ μᾶς τάκαμε θάλασσα.

Καὶ ἦτο σὰν νὰ ἐπήγαινε πεῖδ βαθεῖα, σὰν νὰ βυθιζότανε στὰ ἔγκατα τῆς γῆς μὲ τὸ χειρόγραφον πάντα στὸ χέρι. Τὰ ἄλλα ἔμεναν ὅλα ἐπάνω εἰς τὴ χαρούμενη φωτισμένη ζωὴ, οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πράγματα ὅλα, ἀκόμη καὶ ἡ καμπύρα τοῦ γυρισμένου πρὸς τοὺς θεατὰς γεροντάκου. Οἱ ὀμίλιες τῶν ἔσβυναν προτοῦ νὰ τὸν φθάσουν—μία θεότρελλη συμφωνία τερετισμάτων σὰν ἀπὸ γίλια πουλιὰ φεύγοντα ἀπὸ κλάδο σὲ κλάδο ψηλά στὸ σαλεύομενο στεφάνι τῶν δένδρων, ἐνῶ αὐτὸς μέσα ἀπὸ τὴ σκοτεινὴν ἄβυσσὸν τοῦ τὰ ἐσυλλογίζετο. Ὅσο γιὰ τὰ ἀγαπητὰ ἐκεῖνα πόδια δὲν τὰ ἔβλεπε περὶ. Ὅμως τὰ ἐσυλλογίζετο ἐπίσης, σὰν δύο μόλις διακρινόμενες εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης κερραῖες μικροῦ καραβιοῦ ἃς ἦτανε δύο μέτρα κοντὰ του. Καὶ ἀρμενίζον, ἀρμενίζον, ἐνφ αὐτὸς πίσω ἀπὸ τὸ ἀνωρθωμένο χειρόγραφον τῆς παρακολουθεῖ χωρὶς καθόλου νὰ τῆς κιντᾶξῃ, σὰν πίσω ἀπὸ ἕνα ἀπότομο βραχίονα τῆς ἀκρογιαλιᾶς τὰ πλοῖα ποὺ περνᾶνε καὶ χάνονται στὸν ὄριζοντα...

Καὶ ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὴν πελωρία ἀχιβάδα τοῦ ὑποβολείου ποὺ ἔμοιαζε σὰν καμπύρα γυρισμένη πρὸς τὸ κοινὸν—Θεὲ μου, τί πράγματα καὶ τί γέλια καὶ τί μεγάλα κακὰ! Ἐκεῖ εὐρίσκειτο ὁ κόσμος! Τὸν εἶχε δὴ εἰς τὸ δρόμο καὶ εἰς τὸ καφενεῖο καὶ ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦ σπιτιοῦ του, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι ὁ ἴδιος—ἔτσι τοῦ φαίνεται. Εἶναι ἕνας κόσμος διαφορετικὸς, παράξενος σκληρὸς καὶ ὄρατος, θὰ ἦτονε ψέμμα νὰ πῆ ὅτι τὸν συμπαθοῦσε. Ἴσως καὶ νὰ τὸν ἐφοβεῖτο εἰς τὸ βάθος του ὀρισιμένως τὸν ἐφοβεῖτο. Αὐτὴ ἡ θέσις του ποὺ ἦτονε πάντα θέσις καταδίκου ἢ θεοῦ ἀν-

ΝΤΟΡΑ ΒΑΛΒΑ

Ἐμφανισθεῖσι εἰς τὸ «Μυστικόν» θέατρον Κυβέλης

θρόνου που εκρύπτετο τόσο επιμελώς σαν να υπήρχε φόβος ότι θα τον ανακαλύψουν, τα παρατεταμένα, σχεδόν απειλητικά — sssssss τα όποια ηκούοντο κάθε φορά που εγίνετο αίσθητός ο παραμικρότερος τόνος της φωνής του σαν να ήτο κάτι μέσα σ' αυτήν που τους εξηγγίλωνε όλους, ή διαρκής του προσάθεια να χαμηλώνη σαν από φόβο την απαγγελία του, ο βήχας και τα φοβερίσματα των ήθοποιων όταν εξεχίνετο και φώναζε πειδί δυνατά σαν να τούλεγαν «κακομοίρη Καντούνη, θέλεις λοιπόν να σε νοιώσουν;» — όλα αυτά, χωρίς να τα σκέπτεται έτσι, μοναχά τους έντελως, τον έκαναν σχεδόν να πιστεύη ότι μία ανεξήγητη έχθρότης υπάρχει μεταξύ αυτών και εκείνων που έρχονται κάθε βράδυ στα καθίσματα. Έπειτα αυτά τα άνοητα τα περίπου κοροϊδευτικά γέλια που έφθαναν κάθε λίγο και λιγάκι στο ύποβολετο του — ήμπορεíte, κύριοι, να μου πητε γιατί γελάτε; Αί! καλά παίζεται μία κωμωδία.

Στο άλλο φύλλο το τέλος

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΑΙ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

Επιτύποιος του Γάλλου Ακαδημαϊκού Μωρίς Ντορνά.

Φθάνω στο θέατρο, έννη άκριβώς. Άνεδαίνω στη σκηνή και βρίσκω τον σκηνοθέτη να δίνη διαταγές. Μου φαίνεται σαν να με υποδέχεται ψυχρά. Χθές το βράδυ ή γενική δοκιμή δέν επήγε καλά και, τ' απόγευμα σήμερα, άπάντησα κάποιον γνωστό μου κριτικό. Του δώσα το χέρι μου δάανοιχτο και μου δώσε μόλις δυο δάκτυλά του, σαν να ήμουν.. χολεριασμένος' έφαινόταν πολύ στενοχωρημένος. Έξ άλλου ο διευθυντής μου φαίνεται θερμός' κρατεί κάθε επιφύλαξιν αυτός' άφήγει να ιδή πως θα πάη απόψε και αναγκάζεται να περιμένη, ως τα μεσάνυχτα, για να μάθη αν έχω ταλάν.

Έννηά και τέταρτο. Κρυφοκυτάζω από κάποιον «μάτι» της αύλαϊας. Η σάλλα γεμίζει άργά' όλος αυτός ο κόσμος μου φέρνει ήλιγο. Του καθενός χωριστά ή γνώμη μου είν' άδιάφορη' γιατί λοιπόν συγκινούμαι και τρέμω, μόλις μαζεύοντ' όλοι; Γιατί; Α! διότι... άποτελούν το κοινόν, το ανεκτίμητον, αν με χειροκροτήση, το ήλιθιον, αν μ' άποδοκιμάση. ...Πλησιάζει ή ώρα, που θ' άνοιξουν. Γρήγορα άνεδαίνω στο καμαρίνι της πρωταγωνιστρίδας μου. Πώς είναι αυτή τή στιγμή; Ένα μήνα τώρα δέν άπομακρύνομαι καθόλου από κοντά της. Έπ γρυπνώ, σαν άστραϊνέο, που γυμνάζει άλογον, έτοιμαζόμενον να τρέξη εις εξαίρετικόν άγώνισμα... Της άπηγόρευσα να κοιμάται άργά, να πηγαίνω

στο θέατρο, να δέχεται σουπέ και αν ήτον άνάγκη, θ' άπεμάκρυνα, σαν τύπος κωμωδίας, όσους της κωνον κόρτε.

Εύτυχώς δέν παρέστη τέτοια άνάγκη και, χάρις εις τας σοφάς, ήθικάς και διαιτητικάς συμβουλάς μου είναι άπόψε fit and welf. Έχει όμως τραν διαδολεμμένο.

Μήπως το πρωί σήμερα δέν ήθελε να φύγη άπ' το Πάρσι, όπουδήποτε μακριά, για να μη παίζη άπόψε; Αυτό δά έλειπε τώρα!

Τήν καθητυχάζω, όσον ήμπορώ καλλίτερα, την έμφυχώνω' τα πόδια μου όμως τρέμουν, κ' ένθ της συνιστώ θάρρος, αισθάνομαι την άνάγκην να καθίσω και στεγνώνει ή γλώσσά μου, την στιγμήν, που προσθέτω «θα πάη πολύ... πολύ καλά!» Έξ άλλου και αυτή, έπειδή βλέπει την όχρότητά μου, αισθάνεται την άνάγκην να μ' ένισχύση και μου λέει την τρομακτικήν αυτήν φράση:

— Δέν έχετε παρά φίλους στη σάλλα!
 Ώ! το ξέρω καλά!

Επί τέλους ήρθη ή αύλαϊα. Εύρίσκομαι κρυμμένος εις το βάθος του διευθυντικού προσκήνιου.

Και λέω στον διευθυντή:
 — Αρχίσαιμε πολύ 'νωρίς' ή σάλλα είναι μισαδειανή.
 — Η μισογεμάτη, μ' άπαντα! συμβιδαστικώς' και στις δέκα ν' αρχίζαμ' άλλως τε, δέν θάλειπαν οι... «βραδυπορούντες».

Τί έννευρισμός! μπαίνουν άπ' όλες της μεριές! οι νεοερχόμενοι άνησυχούν τους ήδη έγκατεστημένους. χαιρετούρες, καλησπερίσματα! Ώ, μήν ένοχλήσθε, σαν στο σπίτι σας. Οι πόρτες των θεωρείων τρίζουν, χτυπούν' τα στραποντέν στριγγίζουν.

Τα λόγια των ήθοποιων δέν ακούγονται καθόλου και ο διευθυντής στρέφεται προς έμέ και μου λέει:

— Τα λόγια δέν περνούν έξω άπ' τή σκηνή!
 Ρίχνω κ' εγώ μιά ματιά θλιμένη' αλήθεια' τα λόγια κ' οι ιδέες μου φαίνονται πως ξαναγυρίζουν μέσα στο βάθος, όπου δέν έχουν καμμιά δουλειά!

Επί τέλους τα μουρμουρίσματα έπαυσαν ακούνε, φαίνονται σαν ν' αρχίζουν να ένδιαφέρωνται δια το έργον, όταν σένα προσκήνιο ή Δις Χ... κάμνει θριαμβευτικήν την είσοδόν της' έγκαινιάζει το νέο της καπέλλο. Α! εδιάλεξε καλά τή στιγμή! όλων τα βλέμματα στρέφονται προς αυτήν και έκαστο λорниόν, ω Φλαμμαριόν!, άνιχνεύουν το γνωστόν αυτό άστρον. Επί πέντε λεπτά κανεις δέν άκούει το έργον και βλασφημώ την θαυμασίαν αυτήν Δα Χ, εις την όποιαν άποδίδω τ' άγριώτερα επίθετα διαφθοράς. Εύτυχώς όμως το έπεισόδιον δέν έχει συνεπείας' όλα διορθώνονται, ή ήσυχία άποκαθίσταται. Τη πράξις τελειώνει, χωρίς κανέν' άπρόοπτον, ή αύλαϊα πέφτει' χειροκροτούν και έπακολουθούν μάλιστα δύο ανακλήσεις των ήθοποιων.

ΕΡΑΣΜΟΥΣ ΓΕΛΑΡΟΣ

Ο κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ έν έμπολέμω κια-στάσει με τον κ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΝ.—Σκίσο Γ. Ζιχου.

Πηγαίνω εις την λόζαν του Γ... που χρησιμεύει ως είδος.. ληξιαρχείου του θεάτρου. Όπως σ' εκείνο, δηλώνονται οι γάμοι και οι θάνατοι, έτσι και στη λόζα του Γ... καταγράφονται επιτυχίες και άποτυχίες και διατυπώνονται συγχαρητήρια ή συλλυπητήρια.

Αυτή τή στιγμή συνωτισμός' εκεί μέτ' όλοι έσπευσαν να έλθουν μετά την πρώτην πράξιν, συλλογίζόμενοι ότι μετά την δευτέραν θα τους ήτον ίσως δυσκολώτερο... μήπως; Ξέρει κανεις; Σφίγγω χέριχ συνκδέλων, φίλων' άλλοι φαίνονται ειλικρινώς συγχαίροντες' άλλοι έχουν περιχύσει την ψψι τους μ' επεικειαν και μεγαλοφυχίαν. Μου λέν ότι ο Ζ... μ' έσκυλόδριζε στην πλατεία, δέν παρξενεύομαι όμως' τόσες φορές του έφάνηκα χρήσιμος!

Αρχίζει ή δευτέρα πράξις, ξαναπηγαίνω στην κρυφώνα μου, στο διευθυντού, και παρακολουθώ το κοινόν. Πηράξανο! μέρη, που δέν είχαν άρέσει στην γενική δοκιμή, φαίνοντ' άπόψε, ότι άρέσουν περισσότερο' φράτεις, που άρεταν σε μένα ιδιαιτέρως, περνούν άπαρατήρητες, και άλλες, που σχεδόν δέν μ' άρεσαν, χειροκροτούνται' μετατοπίζονται τα πράγματα, όπως έλεγε μιá βραδυά πρώτης άκριβώς, ένας κύριος, που δέν ήμπορούσε να ξαναδρῆ το πνωφόρι του.

Στον έξώστη, άπέναντί μου, κάθει' ή ώραία κ. Κ... ή θαυμασία αυτή ξανθή. την όποιαν νομίζω... κουτούτικη. Την προσέχω δια να ιδώ, αν θα γελάση με μιá σκηνή που θεωρώ εγώ άστεία' και γελά τφόντι' ο σύζυγός της όμως της λέει κάτι σιγανά και δέν ξαναγελά, ούτε προσέχει πλέον. Και τώρα θυμομμι πώς ένα βράδυ στο θέατρον, ένθ έπαίζαν δράμα, είπα στη γυναϊκά μου που έκλαιγε: — Γιατί κλαίς, αφού άπ' αυτά δέν συνόδη τίποτε στ' αλήθεια;» Χωρίς

άλλο ο σύζυγος της κ. Κ... της είπε πρό όλίγων «γιατί γελάς, αφού τίποτ' άπ' αυτά δέν είν' αλήθινό;» Δίκαϊα! Κι άκόμη θυμομμι στα παλῆα χρόνια — ήμουν πολύ νέος τότε! — ένθ έκλαιγα σ' ένα δράμα, ή έρωμένη μου μου είπε: «Μήν κλαίς έτσι, όλος ο κόσμος σε κυτάζει και με κανεις γελοία!» Κ' έπειδή εξακολουθούσα να κλαίω, έπρόσθεσε: «Δέν έχεις καρδιά!» Μά γιατί τάχα έλ' αυτά τα μακροσμένα πράγματα ξανάρχονται; τή στιγμή αυτή, στη σκέψι μου;

Η δευτέρα πράξις έτελείωσε' περνά πάλιν εις το θεωρείον του Γ... Πολύς κόσμος' ώστε έγύρισαν και μετά την δευτέραν' καλό σημάδι. Κάποιος φίλος μου διαδιβάζει διάφορες κκογλωστίες κριτικών, υπό τύπον άστεϊων, που είναι περισσότερο άνάλατα παρά πειραχτικά, και γελώ όπως έγελοούσαμε στο σχολείο με τα σχολία που έκαναν οι καθηγηταί στα θέματα μας, όπως έγελοούσαμε στη στρατώνα, όταν ο άξιωματικός μας συνόδευε της τιμωρίες του με κάποια πειράγματα. Έμπρός, για την τρίτη πράξι.

Την φοράν αυτή τα πράγματα είναι σοβαρά και είμαι περισσότερο παρά ποτε συγκινημένος. Μένω στα παρασκήνια και άκούω πίσω από κάποια πόρτα' δέν άναγνωρίζω της φωνές των ήθοποιων και μου φαίνεται ότι παίζου... άλλο έργον.

Αυτή ή τρίτη πράξις, άλλως τε, μου φαίνεται άτελείωτη και θα είναι τρομερόν, αν έχουν και οι θεαταί την ίδιαν έντύπωσιν. Ίδώς αυτή ή τελευταία σκηνή δέν τελειώνει... Επί τέλους θόρυβος πάλης, κραυγές υπόκωφες' πέφτει ή αύλαϊα.

Χειροκροτούν, τ' όνομά μου κυκλοφορεί μεταξύ του πλήθους, ένθ όλοι βιάζονται να φύγουν, κ' εγώ δέχομαι στις άγκάλες μου την πρωταγωνιστρίαν μου, τρέμουσαν, συγκινημένην, χύνουσαν αλήθινά δάκρυα. Τήν σφίγγω εις το στήθος μου — το στήθος του συγγραφέως — την στηρίζω, την επαναφέρω με χίλιες προφυλάξεις εις το καμαρίνι της.

Εις το πέραςμά μας άνοίγουν πόπο και κάποιος μικροσπάλληλος του θεάτρου, που την βλέπει, στα κάτκσπρα, χλωμή, κλαμμένη, μουρμουρίζει: «λιποθυμίες θάχουμε!».

Εύτυχώς ή πρωταγωνίστρια συνήλθε. Κ' εγώ πηγαίνω να ευχαριστήσω τους άλλους ήθοποιούς' φίλῶ της γυναϊκες, σφίγγω των άνδρων τα χέρια, βρίσκω ένα κλών λόγο για τον καθένα. «Ενικήσαμε' ευχαριστώ για την πολύτιμη συνδρομή σου» κλπ. κλπ.

Επί τέλους βγαίνω από το θέατρον, άνοίγω την πορτίτσα ενός άμκξιοσ, που περιμένει. Ένα χεράκι, που τρέμει κάπως, μου σφίγγει το χέρι και μιá φωνή, πολύ γλυκειά, μου λέει: — Λοιπόν, πολύ καλά πήγε!... κ' έπειτα, ξέρεϊς; εγώ είμαι πολύ ευχαριστημένη!»
 Μήπως αυτό δέν είναι το σπουδαιότερο για μένα; ΡΙΧ. ΠΑΡΙΣΗΣ

«ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΚΑΡΑΒΙ»

— Έπιστολή του κ. Χόρν —

Φίλοι Κοι Διευθυνταί. Δέν ξέρω αν άλλοι συγγραφείς έχουν την ευκολία να διηγηθούν την υπόθεσι του έργου τους, μιά εγώ αισθάνομαι μιά τέτοια δυσκολία, πού μιά τώ Θεό προτιμάω, ξεύρω και γώ, τί άλλο να κάνω παρά να καταπιστώ μ' αυτή τή δουλειά. Και όμως ή τιμή πού μου κάνετε, να μου ζητάτε για τώ πρώτο φύλλο τής θεατρικής σας εφημερίδος την υπόθεσι του «Μαύρου Καραβιού», με σκλαβώνει και αναγκάζομαι να προσπαθήσω να σας ευχαριστήσω χωρίς να είμαι βέβαιος πως θά τά καταφέρω και τόσο καλά. Ας αρχίσω λοιπόν:

Από δυστυχιόμενοι, ο Πέτρος και ή γυναίκα του ή Λίσα, σήμερα έχουν φθάσει στής συμφοράς τόκορμόφωμα από τή μιά μεριά τώ μοναχοπαίδι τους ο Κώστας χτυπημένος από τήν αγιάτρευτη αφοσίωσι πού θερίζει τή νιότη, από τήν άλλη τούς περιμένει ο εξευτελισμός και ή ατίμωσι, γιατί για τήν ασθένεια του Κώστα τους ξόδευαν από χρήματα πού δέν είχαν. Μέσα στην μεγάλη αυτή δυστυχία πού μοιραία φέρνει μαζί της τή συζυγική γριναία κι άλλες φουρτούνες, παρουσιάζεται ή άνοιξι, τά νιάτα, ή Έλένη, μιά κόρη ως είκοσι δύο χρονών.

Μπαίνει στο σπίτι πρώτα σαν φιλιάνα της Λίτσας, σαν μιά πονετικά γυναίκα πού τήν συμπονάει μέσα στη δυστυχία της και τά μαλώματα με τόν άντρα της, μιά δέν άρχει να γίνη ή αντίζηλος, ή αγαπημένη του Πέτρου, πού βρίσκει μέσα στα νιάτα της τήν παρηγορία, από τά βαριά της Μοίρας χτυπήματα. Η δυστυχιόμενη ή Λίσα τά νοιώθει όλα αυτά και νομίζει πως, αν προσπαθήσει να σώσει τόν άντρα της από τήν ατίμωσι, θά κερδίση και πάλι τήν αγάπη του, μιά είναι μοιραία, προσπαθώντας να κάνει τώ καλό, να τόν ρίξη πιά βαθιά. Μέσα σ' αυτή τήν απόγνωσι, τή στιγμή πού ή καταστροφή χτυπάει τήν πόρτα της και ο Πέτρος σκέπεται να τινάξη τά μυαλά του στον άέρα, να τώ άφωστο παιδί τους, πού τούς σώζει από κάθε άφρασιμό, φεύγει με τόν Καπετάνιο του Μαύρου Καραβιού για να πάη να δουλέψη σε ξένες χώρες και να εξαγοράση τήν τιμή της οικογενείας του, σκλαβώνει τώ είναι του.

Μετά τή φυγή του παιδιού ή Λίσα θεωρεί τόν εαυτό της άπ' μιά αιλία της καταστροφής, άποσύρεται στην έξοχή της αφήνει τόν άντρα της να ζήση με τήν Έλένη.

Με τή βοήθεια τώρα της Έλένης οι δουλειές του θά πάνε καλά, ή κόρη φαίνεται ευνοϊκή και τά χρήματα κερδίζονται εύκολα. Μά τί όφελουδν όλα αυτά; Ο νους του είναι στο ξενιτεμένο παιδι και ίσως και στη μητέρα του παιδιού, πού μ' αυτή τόν ενόνοουν τόσο πόνοι και τόσα βάσανα. Αυτό τώ καταλαβαίνει και ή Έλένη, νοιώθει πως στη ζωή του άντρός αυτού δέν είναι παρά ένα επεισόδιο. Γι' αυτό τώρα, πού κινδυνεύει τώ παιδι στην ξενιτιά και γριζει ή μητέρα του από τήν έξοχή, αφήνει τούς συζύγους στην αγωνία μόνου; γιατί βλέπει πως αυτή είναι όλως διόλου περιττή. Νοιώθει πως και τώ παιδι αν λείψη έντελώς, όπως στο τέλος θά γίνη, ή στερνή αυτή και πώ μεγάλη συμφορά θά τους ένωση για πάντα.

Αυτό είναι ένα ωχρό σκίσο της πλοκής του νέου μου έργου, πού θά παρασταθ ή φέτος τώ καλοκαίρι. Πιστεύω να μπορέσω να μεταδώσω στους θεατάς κάποιο; τή συγκίνησι πού δοκίμασα, κι αν τώ καταφέρω, αυτό και μόνο, θά είμαι ευτυχής, γιατί βέβαια δέν έχω ποτέ τήν άφέλειαν να πιστεύω πως θ' άνέβω τόσο ψηλά ώστε να φτάσω τώ μεγάλο μας συγγραφέα και δραματικό κ. Γρηγόριο Σερόπουλο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΟΡΝ

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Η θερινή θεατρική περίοδος ήρχισε με πολλήν όρμήν. Μ' όλα ταύτα ακόμη εξακολουθοῦν αι ερασιτεχνικαί παραστάσεις.

Καθ' όλον τόν χειμώνα, πού μιάς πέρασε, δέν ήταν ούτε μιά ούτε δύο αι εμφανίσεις τών ερασιτεχνών.

Διαρκώς σχεδόν απησχόλησαν τούς καλούς φίλους της δραματικής τέχνης.

Έκ τών μέχρι σήμερα παραστάσεων τών διαφόρων ερασιτεχνικών συλλόγων, όμίλων και όμίμων εξάγεται ένα καλό συμπέρασμα:

Υπάρχουν άριστα στοιχεία και όρεξι αυτών να παύσουν τήν ερασιτεχνικήν εργασίαν και να επιδοθώσι επαγγελματικώς εις τώ θέατρον.

Όσοι παρουσιάσθησαν κατά διαστήματα ως ερασιτεχνικά κρύπτουν μέσα τους τήν φωτιά της τέχνης.

Ευτυχώς φαίνεται ότι αυτή δέν θά σβεσθή και οι ερασιτέχναι της χθές θά γίνουν ήθοποιοί της αύριον.

Η εμφάνισις της δεσποινίδος Πετριναί εξαρετίσθη μετά πολλού ένθουσιασμού παρά τού Αθηναϊκού κοινού.

Εις αυτήν ο κόσμος έδειξεν ότι γνωρίζει να εκτιμά και να άμειβη τάς ώραιάς αποφάσεις. Ούδεμία ύπάγχει άμφιβολία ότι τώ παράδειγμα της θά μιμηθώσι και άλλαι, ως ή δεσποινίς Πετριναί έμμήθη τώ παράδειγμα τών δεσποινίδων Δαλεζίου, Βάλβη και Κωνσταντινίδου.

Κάθε νέον στοιχείον προσλαμβάνομενον εις οίονδήποτε θίασον περιλαμβάνοντα παλαιότερα τοιαύτα είναι μιά δύναμις, μιά καλή ένίσχυσις έλλιδοφόρου μέλλοντος.

Όσον οι νέοι θά διδαχθώσι εκ της μετά τών παλαιών συνεργασίας των, τόσον και οι δεύτεροι θά ένισχυθώσι όταν οι πρώτοι επαγγελματικώς πλέον επιδοθώσι εις τώ θέατρον.

Τώ Έλληνικόν θέατρον, διά να προδεύση, έχει ανάγκην ειδικής ένισχύσεως.

Εις τά πλείστα αυτού σημεία ή πρόοδος είναι άναμφισβήτητος. Και ή πρόοδος αυτή θά εξακολουθήση άλματική όταν καταπίτουν, ως ήρχισαν να καταπίτουν, αι κοινωνικά προλήψεις, τώ σοβαρόν εμπόδιον τώ όποιον έχοριζε και άπεμάκρυνε τόσα πρόσωπα ποθοῦντα τήν σκηνήν, αλλά δυστυχώς θύματα κακής εκτιμήσεως τών κοινωνικών συνθηκών.

Σήμερα ευτυχώς τώ εμπόδιον αυτό εξέλιπεν.

Η Έλληνική κοινωνία, ή τόσον άσθηρά άλλοτε, μεταβλήθη εις θερμόν ύποστηρικτήν παντός προσώπου άνοιγοντος περὰ πρὸς τήν Έλληνικήν Θυμέλην. Τώ Έλληνικόν κοινόν, θαυμάζον πᾶσαν νέαν άπόπειραν, ένθαρρύνει αυτήν και δίδει δύναμιν πρὸς πάντα κρύπτοντα μέσα εις νσανικά στήθη θερινήν άπόφασιν να έναγκαλισθ ή τήν ζηλευτήν του ύποκριτου τέχνην τήν γεννηθείσαν εν Έλλάδι και εξ αυτής διαδοθείσαν παντού όπου σήμεραν άκμαίζει και θριμβεύει.

να μεταφράση ο κ. Προβελέγγιος. Τήν μουσικήν ύπόκρουσιν τών χορικών θ' αναλάβη ο κ. Σαμάρας.

Η Έταιρεία τών δραματικών συγγραφέων μελετά και τήν κατασκευήν πολυτελεστάτου βεστιαρίου διά τας παραστάσεις τών άρχαίων έργων.

Η ερασιτεχνίς δις Κατσικοπούλου πρόκειται να εμφανισθ ή εις τώ θέατρον της δος Κοτοπούλη.

Πιθανότατα τώ δραματικόν τμήμα της Μουσικής Ακαδημίας να διευθίνη από τού προσεχούς χειμῶνος ο κ. Θωμαίς Οικονόμου.

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ

Πρόκειται περι τού συλλόγου τών ερασιτεχνών της άριστοκρατίας. Δίδουν παράστασιν εις τά «Ολύμπια» τήν προσή Δευτέραν υπό τήν προστασίαν της Βσιλίσσης. Αι εισπραξεις θά διατεθώσι υπέρ τών άπόρων παιδών του «Παρνασσού». Τώ πρόγραμμα περιλαμβάνει τώ μονόπρακτον δράμα της κ. Πετρούλας Ψηλορήτου «Ο άρχοντας και ή μικρή γυναίκα του». Θά παίζου αι δεσποινίδες Λουριώτου και Λαμασκηνού και οι κ. κ. Θεοφάνης και Οικονομίδης. Κατόπιν θά παίζου τώ «Καρίς» του Μυσσέ ή κ. Μεζεβίση, ή δις Χρυσούλη και ο κ. Ζαλλόγχαζ. Επίσης θά παιχθ ή τώ μονόπρακτον μελόδραμα «Τώ πορτραίτο της Μανόν», Του Μασσιανέ υπό τών δεσποινίδων Τζέϊμισον και Καρατζά και τούς κ. κ. Μπότσην και Καμάραν. Έδιδάχθησαν υπό τού κ. Θωμαί Οικονόμου. Τήν όρχήστραν θά διευθίνη ο κ. Μάρος Κ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ο συνάδελφος της «Νέας Ημέρας» κ. Βεκιαρέλλης μετέφρασε τά εξής μουσικά έργα: Τώ «Τέκνον του Ηγεμόνος» του Λέχα. Έχει άρκετά άσματα με έλληνικά μοτίβα, ή δέ σκηνή του ύπόκειται εις τας Αθήνας κατά τώ 1850. Θά παιχθ ή τώ καλοκαίρι εις τώ Νέον Φάληρον υπό τού Μουσικού θιάσου.

Τήν όπερέτταν του Λεονταβάλλο «Η Υποψηφία». Είναι ένα είδος συγχρόνου Λυσιστράτης και δι' αυτό ο κ. Βεκιαρέλλης σκέπτεται όπως τήν διασκευάση επί τή βάσει της «Πρωθπουργίας» του κ. Μωραϊτίνη, άφου έννοείται, προηγουμένως ζήτηση τήν συγκατάθεσιν του. Δέν έδόθη εις κανένα θίασον ακόμη.

Τώ «Μαλ-Μπρούκ» όπερέτταν του αυτού μουσουργού ή όποια έπαίχθη πρὸ τριών έτών εις τήν Ιταλίαν και Γαλλίαν. Δέν έδόθη εις κανένα θίασον ακόμη. Επίσης ο κ. Βεκιαρέλλης μεταφράζει τήν «Ρέαν» του κ. Σαμάρα, τήν όποίαν θά παίξη τώ Έλληνικόν Μελόδραμα κατά τήν περίοδον του προσεχούς χειμῶνος. Ιταλιστί δέ μετέφρασε τήν «Κρητικοπούλα» και τήν «Πριγκίπισσαν της Σάσσωνος». Τώ τελευταίον μουσικόν έργον έστάλη ήδη εις τόν Ιταλόν εκδότην Σοντζόνιο, δυστυχώς όμως δέν παιζεται ακόμη, διότι, λόγω του πολέμου και συμφώνως πρὸς ψηφισθέντα νόμον, ο μουσουργός δέν έχει δικαίωμα να ζήτηση τά ποσοστά του.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Έχομεν δύο εκθέσεις εντός του Μαΐου του Συνδέσμου Έλλήνων Καλλιτεχνών εις τώ Ζάππειον και τού ζεύγους Αποργόρακα όδός Ακτιβιάδων 19Α. Η κίνησις ζωηρά έφέτος παρά τώ σήνηθε. Πολλά, πέρα πολλά έργα έπωλήθησαν. Εις τώ προσεχές φύλλον θά δώσομεν μερικάς έντυπώσεις.

Ο Σέρβος καλλιτέχνης ΛΙΟΥΜΠΙΑ ΣΤΑΝΟΓΕΒΙΤΣ ο όποιος τελευταίως έπαίξεν εις τώ θέατρον Κοτοπούλη ως Σουράν ντε Μπερζεράκ.

Τας Έλληνίδας τας εμφανισθείσας τελευταίως εις τήν σκηνήν ως χαρητισώμεν πάντες μετά πολλής χαράς.

Εις αυτάς ως ενήρθωμεν δάφνας και θαυμάσιās επιτυχίας.

Η τέχνη, πού δημιουργεί δόξαν και επιβάλλει εκτίμησιν, ως προστατεύση τούς λαβόντας πλέον τήν άπόφασιν να συντρέξουν τούς εργάτας της Έλληνικής Σκηνης τούς άόκνως εργαζομένους και μοχθούντας δι' αυτήν.

Η τέχνη, πού ανυψώνει, ως χρησιμεύση ως ελεύθερος καλλιτεχνικός και τακτικός αυτών οδηγός.

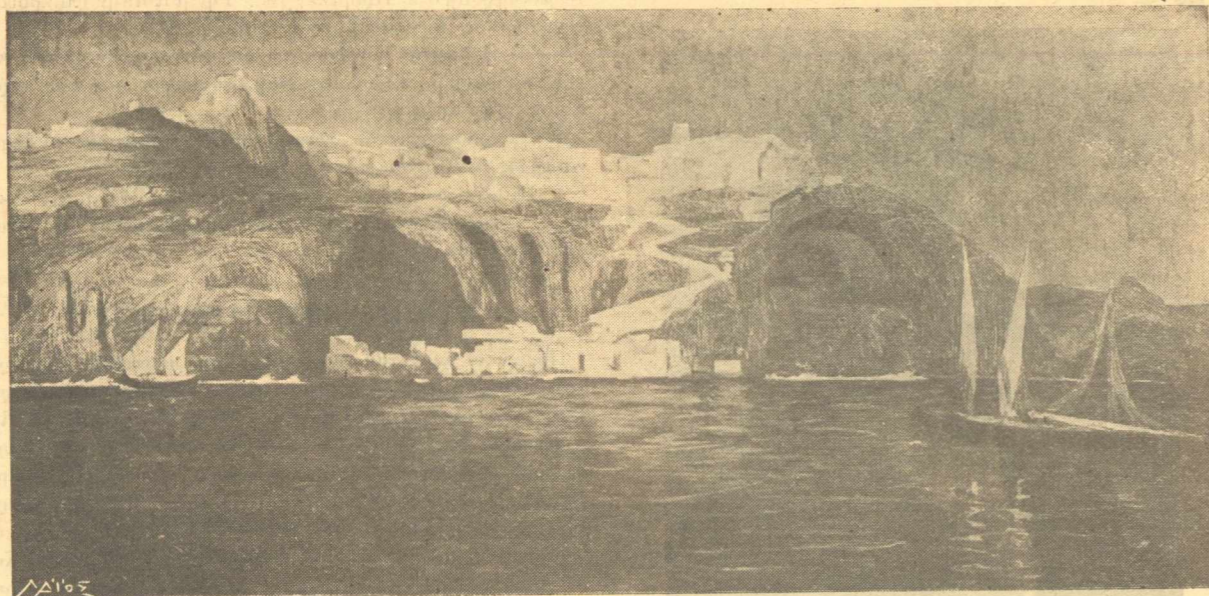
ΜΙΑΤ. ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ

Μελετάται ο σχηματισμός θιάσου εξ ερασιτεχνών και ερασιτεχνίδων. Πρωτεργάται της ιδέας ταύτης είναι οι κ.κ. Μιλτιάδης Λιδωρικης, Άγγελος Βουτινιάς, Ηλ. Δεπτούνης, Βότης, Γαλάνης, ή κ. Α. Σακελλαρίου και αι δεσποινίδες Κ. Ζερβού, Κλ. Βρασινοπούλου, Καρατζά, Β. Μπενή Ψάλτη, Κατσικοπούλου κ.τ.λ.

Ο Αυκειάρχης κ. Ηλ. Κωνσταντινίδης καταγίνεται εις τήν συγκρότησιν καλλιτεχνικού συλλόγου. Θά διαφερθ ή ούτος εις δύο τμήματα, μουσικόν και δραματικόν.

Ο κ. Γ. Τσοκόπουλος θά μεταφράση τας «Ικέτιδας» του Εϋριπίδου. Θά παρασταθόν πιθανότατα υπό τών ερασιτεχνών τόν χειμῶνα εις τώ Βασιλικόν θέατρον.

Η Έταιρεία τών Δραματικών συγγραφέων μελετά όπως, επ' ευκαιρία της διανομής τών μεταλλίων καλών τεχνών και γραμμίτων κατά τόν προσεχή Οκτώβριον, διά τών ερασιτεχνών παρασταθ ή άρχαίων έργων τώ όποιον θ' αναλάβη

Εκθεσις Ζαπλείου — Σαντορίνη — υπό Α. Κογεβίνα
— Φωτογραφία Γ. Μπούκα —

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἡ θεοινή μουσική περίοδος ἤρτισε μὲ ἀρκετὴν ζωηρότητα. Εἰς τοῦτο συνετέλεσε καὶ τὸ νέον θέατρον «Ὀλύμπια» μὲ τὸ Ἑλληνικὸν μελόδραμα, τὸ ὁποῖον παρουσιάσθη μὲ νέαν ζωὴν, καθότι ἡ ὀρχήστρα καὶ ἡ χορωδία εἶναι πληρέστερα, οἱ δὲ ἠθοποιοὶ πάντοτε καλὰ μελετημένοι, καὶ τὸ σύνολόν ἄοτιον.

Ἐκτός τῶν ἔργων τοῦ παλαιοῦ ρεπορτορίου τοῦ μελοδράματος, ἐδόθησαν ἕως τώρα καὶ τρία νέα: Ἄιντά, Τροβατόρε, καὶ Γάμοι τῆς Γιαννούλας. Εἰς τὸ τελευταῖον εἴχον καὶ τὴν ἐμφάνισιν τῆς Δοξ Περσινιά, μαθητρία τῆς κ. Νίνας Φωκά εἰς τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν. Ἡ Δίξ Περσινιά, ἡ ὁποία ἔχει εὐχέρειαν φωνῆς, εὐχαρίστησε τὸ ἀκροατήριον μὲ τὴν συμπληθητικὴν τῆς ἐμφάνισιν καὶ τὸ θάρρος τῆς εἰς τὴν σκηνήν.

Εἰς τὴν Ἄιντά ὅλας ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν ἔκαμαν ἡ Κα Βλαχοπούλου μὲ τὴν δραματικὴν τῆς δύναμιν καὶ τὴν φωνητικὴν τῆς τέχνην.

Πολὺ καλὴ ἐπίσης ἡ ἐκτέλεσις τῶν ξένων καλλιτεχνῶν, οἱ ὅποιοι συνετέλεσαν διὰ τὰ δεῖξον τὰ ἐξαιρετικὰ προσόντα τῶν δικῶν μας.

Πολὺ συμπληρωτικὸς ἔρ' ὅλας τὰς ὑπόψεις καὶ ὁ κ. Οἰκονομίδης. Ὁρχήστρα καὶ μίετρος κ. Λαυράγκας ἀξίζουν θερμὰ συγχαρητήρια.

Εἰς τὸ ἴδιον θέατρον ἐδόθη καὶ ἡ συναυλία τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μαρτίου. Ἡ συναυλία ἐσημείωσε μίαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ ὀρχήστρα ἦτο ὑπὲρ ποτε πλήρης καὶ γυμνασμένη τελείως.

Τὸ πρόγραμμα ποικίλον. Ὁ συμπλαθέστατος βιολιστὴς κ. Εὐσταθίου—Λυκούδης, τῇ συμπράξει τῆς ὀρχήστρας, ἐξετέλεσε τὴν Ἰσπανικὴν Συμφωνίαν τοῦ Γάλλου συνθέτου Λαλό. Ἄν καὶ πολλάκις ἀπολαύσαμεν εἰς τὰς συναυλίας τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κ. Εὐσταθίου, ἔχομεν ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ καλλιτέχνης εἰς κάθε νέαν ἐκτέλεσιν μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ ἀνώτερος. Σπουδαιότατον διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν

σταδιοδρομίαν του. Εἰς τὴν Ἰσπανικὴν Συμφωνίαν ἔδωσε δείγματα λεπτότητος καὶ εὐγενείας τόνου, τὰ ὁποία θὰ ἐτιμῶσαν καὶ εὐρωπαϊὸν καλλιτέχνην.

Ὁρασιότατα ἐξετελέσθησαν ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν οἱ Μαιτρ Σαντέρ τοῦ Βάγγερ, Λάρα τοῦ κ. Μαρτίου ἐπὶ ἑλληνικῶν θεμάτων καὶ τὸ Στένε Ραζίν τοῦ Γκλαζούνοφ, ἕνα συμφωνικὸν ποίημα δυνατῆς καὶ πρωτοτύπου ἐμπνεύσεως.

Τὰ στρατιωτικὰ τραγούδια τῶν μουσουργῶν μας Σαμάρα, Λαυράγκα, Καλομοίρη, Γεωργίου Λαμπελέτ, Νικολάου Λαμπελέτ καὶ Σακελλαρίδη, τονισθέντα πρὸ διετίας περίπου, ἐξετελέσθησαν διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἀπὸ χορωδίας ἀποτελουμένην ἀπὸ 50 στρατιώτας καὶ ὀρχήστραν. Ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ ἀκροατηρίου ἦτο ἄμεσος καὶ θεωρεῖται, σπουδαῖον διὰ τὸν στρατὸν μας τὸ ψυχολογικὸν αὐτὸ ἀπόκτημα, τὸ ὁποῖον τελείως ἔλειπεν ἀπὸ τὸν τόπον μας.

Πρωτοστατούσης τῆς Πριγκιπίσσης Ἑλένης ἀρχίζει νὰ διοργανώνεται εἰς Ἀθήνας Ἑλληνικὴ γυναικεῖα χορωδία. Πολλάκις ἐγένοντο ἀπόπειραι διὰ τὸ λεπτὸν αὐτὸ εἶδος τῆς μουσικῆς, ἀλλὰ πάντοτε ἀπέτυχε. Σήμερον ὁμοῦ ὅποτε ἀνέλαβε τὴν καλλιέργειαν τοῦ εἵδους αὐτοῦ τῆς Τέχνης ἡ δραστηρία Προστάτις τῶν Τεχνῶν Πριγκιπίσσα, εἰμῶθα βέβαιοι ὅτι θὰ εὐδοκμήσουν ὅπως ὅλα ὅσα μέχρι τοῦδε ἐπροστάτευσεν.

Οὕτω ἡ τόσον ποικίλη καὶ ἀποτελεσματικὴ κίνησις τῆς μόλις ἀρξαμένης θερινῆς περιόδου μᾶς δίδει ἐλπίδας διὰ κάποιαν ἀναγέννησιν μουσικὴν εἰς τὸν τόπον μας.

Καὶ περιμένομεν ἐκλήξεις.

ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΘΗΣ

Τὴν 18 Μαΐου συναυλία ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, τοῦ Ὁδεῖου Λόττινερ, τῇ συμπράξει τῆς Δοξ Εἰρήνης Πάλλη καὶ τοῦ κ. Ἰωάννου Ἀγγελοπούλου. Ἡ συναυλία ἤρτισε μὲ τὸ «Ἀνυμνεῖτε» τοῦ Μπρούχ ὑπὸ μικτοῦ χοροῦ καὶ ἐτελείωσε μὲ τὸ τέλος τοῦ α' μέρους τῆς Λορελάου τοῦ Μέντελσον, ὅπου ἡ τέχνη καὶ ἡ φωνὴ τῆς Δοξ Πάλλη ἔδειχθη ἕξοχος.

Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν ἄρια τοῦ Μέντελσον. Γλυκυτάτη ἐπίσης ἡ Τσιγγάνικη ζωὴ τοῦ Σούμαν, ὑπὸ μικτοῦ χοροῦ, ὡς καὶ ἕνα κουνιέτο τοῦ ἴδιου διὰ κλειδοκύμβαλον, δύο βιολιά, βιόλαν καὶ βιολοντσέλλον.

Ο κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

Ὁ μουσουργὸς τοῦ «Πρωτομάστορα» κ. Μανώλης Καλομοίρης ἐτοιμάζει νέον Ἑλληνικὸν Μελόδραμα μὲ λιμπρέττο τὸ «Δαχτυλίδι τῆς Μάνγας» τοῦ ἀειμνήστου Γιάννη Καμπύση. Διὰ τὴν διασκευὴν τοῦ δράματος τούτου θὰ ἐργασθῇ καὶ ὁ κ. Παντελῆς Χόρν.

Ἐπίσης ὁ κ. Καλομοίρης μεταφράζει τὸ «Δόεγκριν» διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Μελόδραμα.

ΝΕΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΟΠΕΡΕΤΤΕΣ

Ὁ κ. Σαμάρας διὰ τὴν περίοδον τοῦ προσεχοῦς χειμῶνος ἐτοιμάζει νέαν ὀπερέτταν. Θὰ παιχθῇ ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ θιάσου. Τὸ λιμπρέττο τῆς—ἀστυνομικῆς ὑποθέσεως—γράφεται ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Λάσκαρη. Ἴσως συνεργασθῇ καὶ ὁ κ. Πολύβιος Δημητρακόπουλος.

Ὁ θίασος τοῦ κ. Παπαϊωάννου θὰ παίξῃς ἐφέτω τῆς ἐξῆς νέας ὀπερέττες: Τοῦ κ. Θεοφράστου Σακελλαρίδου τὴν «Πρόθυμη χήρα», τῆς ὁποίας τὸ λιμπρέττο ἐγραψεν ὁ κ. Ν. Λάσκαρης. Τὴν «Ἄσπρη Τρίχα» τοῦ μαέστρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος κ. Διονυσίου Λαυράγκα, τὴν «Μοντέρνα Καμαριέρα» τοῦ κ. Χατζηπαστόλου. Τὸ λιμπρέττο ἐγράφη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Γαλλικῆς φάρσας, τὸ «Στοιχειωμένο Ξενοδοχεῖο». Ἡ ὑπόθεσις τῆς, ὅπως διεκινεῖται, εἶναι ἐντελῶς ἀθηναϊκῆς ζωῆς. Ὁ βαρύντονος κ. Ἰωάννης Ἀγγελόπουλος, ὁ ὁποῖος ἤκουσε μερικὰ τραγουδάκια, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν δίδομεν σημασίαν, ἔμεινεν ἐνθουσιασμένος.

Ἡ «Δούκισσα τῆς Πλακεντίας» τοῦ κ. Ἀστεριάδου μὲ κείμενον τοῦ κ. Γ. Ἀσπρέα. Ὁ κ. Θ. Σακελλαρίδης ἔχει καὶ ἄλλην ὀπερέτταν ἐτοιμήν, τὴν ὁποίαν ἐπιτοφόρησε «Τίπ-Τόπ». Ὡς λιμπρέττον ἐχρησιμοποιήθη μία γαλλικὴ φάρσα, ξεκαρδιστικὴ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μαέστρου.

ΚΗΦΙΣΙΩΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Κάθε Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν εἰς τὴν Κηφισιά θὰ δίδεται θεατρικὴ παράστασις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ξενοδοχείου Μελά. Ὁ κ. Ἀντώνιος Δελενάρδος ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν σκηνῆς καὶ τὴν συνεννόησιν μὲ τοὺς ἀθηναϊκοὺς θιάσους. Ἡ πρώτη παράστασις θὰ δοθῇ, ὅταν ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ Τατόι, μὲ τὸ «Διπλὸ δόλωμα» τοῦ πριγκίπου Νικολάου, τὸ ὁποῖον θὰ παίξῃ ὁ θίασος τῆς Κυβέλης.

ΦΑΛΗΡΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Ἡ πλατεία τοῦ «Ἀκταίου» δεινροφρενέεται καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ μεταβληθῇ εἰς κήπον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ παίξῃ τὰς ἀπογευματινὰς καὶ ἑσπερινὰς ὥρας μουσικῆ.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

Εἰς τὰς Καλάμας παίξει ἀπὸ μηνὸς ὁ θίασος τοῦ κ. Σ. Χαντά.

—Διὰ τὴν Χίον καταρτίζεται θίασος ὑπὸ τῆς κ. Μαρίας Κύρου. Δραματολόγιον: Δρόματα, κωμωδίες καὶ ἐπιθεωρήσεις.

—Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τὸ θέατρον «Ὁδεῖον» παίξει «Γιζώτικο Ραβαῖσι» κ. τ. λ. ὁ θίασος Ἀπέργη.

ΤΟ ΞΕΝΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Εἰς τὰ συρτάρια τῶν θιασαρχῶν ὑπάρχουν πολλὰ ἔργα ξένα μεταφρασμένα. Ὅλα εἶναι ἀνευ τίτλου διὰ τὸν φόβον τοῦ συναγωνισμοῦ. Οἱ ἠθοποιοὶ κάνουν πρόβες χωρὶς νὰ γνωρίζουν τὸν τίτλον τοῦ ἔργου. Ἄντ' αὐτοῦ ὑπάρχει ἕνας ἀριθμὸς, καὶ δι' αὐτὸ εἰς τῆς πινακίδες, ὅπου γράφεται ἡ ἡμερησία θεατρικὴ διαταγὴ, ἀναγινώσκουν οἱ ἐπισκέπται τῶν παρασκηθίων. «Ἄβριον πρόβα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 5 ἔργον».

—Ὁ κ. Δημήτριος Χατζόπουλος ἔδωκεν ἀπὸ τὸ περασμένο καλοκαίρι εἰς τὸν θίασον τῆς Κοτοπούλη τὴν πεντάπρακτον τραγωδίαν «Ρόξεν Μόνταγ»—(Καθαρὴ Δευτέρα)—τοῦ γερμανοῦ συγγραφέως Ἀρτλέμπεν. Εἰς τὰ γερμανικὰ θέατρα ἔχει παρασταθῇ μέχρι σήμερον χίλιες τοὐλάχιστον βραδύες.

—Τὸ δράμα τοῦ Σαρδοῦ «Φερεὸλ» μεταφράσθη ὑπὸ τοῦ κ. Μυράτ. Ἐδόθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν σκηνὴν πρὸ δεκαπενταετίας περίπου ὑπὸ τῆς καλλιέργειας κ. Λικατερίνης Βερώνη.

ΙΤΑΛΙΚΟΝ

Εἰς τὸ θέατρον τῆς «Βίλλα Γκονέτσα» τῆς Νεαπόλεως ἐπαίχθη διὰ πρώτην φοράν ὁ «Γαλάζιος Πρίγκιψ», κωμωδία τοῦ Σεβαστινοῦ Λόπετι. Τὸ νέον ἔργον τοῦ ἰταλοῦ κωμωδιογράφου εἶναι ἐλαφρὰ, αἰσθηματικὴ «κομεντί» ἐξειλομένη εἰς τὴν παραμυθιανὴν ἐποχὴν τῶν ἱπποτικῶν πριγκίπων μὲ τὰ γαλάζια μεταξωτὰ καὶ τῶν πριγκιπισσῶν μὲ τῆς χιονόλευκας περρούκας.

Οἱ ἰταλοὶ κριτικοὶ ἔκριναν εὐμενέστατα τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀριθμεῖ μέχρι τοῦδε σεβαστὴν σειρὰν παραστάσεων.

Εἰς τὴν Νεάπολιν ἐπίσης, εἰς τὸ θέατρον «Πολυθέαμα» ἐπαίχθη διὰ πρώτην φοράν ὁ «κύριος μὲ τὸ ταξίμετρο», φάρσα τοῦ Φράντσι ὀπερετοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ μαέστρου Ἀλβέρτου Ράνδετσερ.

Ἡ νέα ὀπερέττα ἔσχε μετρίαν ἐπιτυχίαν, τοῦτο δὲ, κατὰ τὸν κριτικὸν τοῦ «Ματτίνο» τῆς Νεαπόλεως, ὀφείλεται εἰς τὸν φόρτον τῆς ὀρχήστρας μὲ τὸν ὁποῖον, ἀντιθέτως πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ἔργου, ἐφόρτωσε τὴν ὀπερέτταν τοῦ ὀιταλὸς μαέστρου. Τούναντιον τὸ κωμικὸν λιμπρέττο τῆς ὀπερέττας εἶναι ἐπιτυχέστατον. Φάρσα ἐλαφρὰ καὶ γοργὴ μὲ φαντασμαγορικὰ «ταμπλώ» καὶ χοροὺς ἐκκεντρικοὺς.

Κατὰ τὴν χειμερινὴν θεατρικὴν περίοδον τῆς Ρώμης ἐπαίχθη εἰς σειρὰν θριαμβευτικῶν παραστάσεων ἡ νέα ὀπερέττα ἡ «Δεσποινὴς τοῦ κινηματογράφου», τῆς ὁποίας ἡ γλυκυτάτη μουσικὴ, ἄλλοτε ρέουσα καὶ πεταχτὴ καὶ ἄλλοτε ἀργὴ καὶ παθητικὴ, ὑπενθύμισε τὰ ὠραιότερα πρότυπα τῆς Βιεννέζικης Σχολῆς. Καὶ ὑπῆρξε τόση ἡ ὁμοιότης τοῦ νέου ἔργου μὲ τῆς ὀπερέττες τοῦ Λέαρ, τοῦ Στράους καὶ τοῦ Λέο Φάλλ, ὥστε οἱ μουσικοκριτικοὶ τοῦ Ἰταλικοῦ Θεάτρου ἐνισχυόμενοι καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι οἱ συγγραφεῖς τῆς «Δεσποινίδος τοῦ Κινηματογράφου», παρ' ὅλην τὴν ἐπιτυχίαν των, ἔμειναν ἀνόνομοι, ἔπεσθῆσαν ὅτι τὸ ἔργον ἦτο Βιεννέζικης μάρκας, ἡ ὁποία ὁμοῦ ἀπεκρύπτετο διὰ τὰ μὴν ἐπιδράση ὀλεθρίως εἰς τὰς ἀρετὰς ἄλλοτε ἀντιαναστραφικὰς διαθέσεις τοῦ Ἰταλικοῦ κοινοῦ. Ἀργότερον ἐν τούτοις ἀπεκαλύφθη ὅτι τὸ ἔργον ἦτο γνησίως Ἰταλικὸν καὶ μάλιστα γεννηθὲν μέσα εἰς τὰ παρασκήνια τῆς Ἰταλικῆς σκηνῆς. Τὸ σπαρταριστὸν λιμπρέττο ἐγράφη ἀπὸ τὸν θιασαρχὴν τῆς

ιταλικής όπερέττας Λομαπάντο, ή δέ μουσική του συνετέθη από ιταλόν μασέτρον έκμεταλλευθέντα τεχνικώτατα τά ώραιότερα μοτίβα τών βιεννέζων συναδέλφων του.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΝ

Είς τήν Όπεραν τής Αύλης τής Βιέννης και είς τήν Βασ. Όπεραν του Βερολίνου παίζονται καθ' έκάστην ό «Λό-ενγκριν», ό «Ταγούζεφ» και ό «Πάροφαλ» του Βάγκερ, ή «Τραβιάτα», έκγερμανισθείσα δήθεν ώς «Βιολέττα», ή «Αΐδα» και ό «Τροβιζούφος» του Βέρδη, ή «Κάρμεν» του Μπιζέ, ό «Γουλιέλμος Τέλλος» του Ροσίνη, ή «Αφρικανή» του Μάνφρεπερ, ή «Νυκτερίς» του Στράους. Επίσης παίζεται και τό πολυθόρυβον πατριωτικόν έργον του Χέρτσουγ: «Η Διάβρισις του Χειμάρου», δραματικόν ποιήμα έμπνευσθόν εκ του σημερινού πολέμου.

Είς τό Δημοτικόν θέατρον τής Βιέννης και είς τό Βασ. θέατρον του Βερολίνου παίζονται καθ' έκάστην ή «Ραδιουργία και Έρωσ», ή «Μαρία Στούαρτ» και ό «Θάνατος του Βιλ-λεσταίν» του Σχίλλερ, ό «Πέρ Γκίχτ» του Ίφεν με μουσικήν υπόκρουσιν του Γκρίγ, ό Σαξέπληρειος κύκλος: ό «Αμ-λέτος», ό «Βασίλευς Λήφ», ό «Έμπορος τής Βενετίας», ό «Ρωμύιος και Ίουλιέττα», ό «Κατά φαντασίαν άσθενής» του Μολιέρου και τό πατριωτικόν δράμα του Βίλντεν-μπρουχ: οι «Κρίτσοβοι».

ΡΩΣΙΚΟΝ

Αί ρωσικαί έφημεριδες γράφουν: — Είς τό ρεπερτουάρ του θεάτρον «Μαρίνσκι» τής Πετρούπολεως ύπάρχει διά τήν θερινήν περίοδον ή όπερα του Προκόπιεφ «Υγρόκ». Τό λιμπρέττο τής έγγραφη επί τή βάσει διηγήματος του Δοστογιέφσκι.

— Είς τήν Πετρούπολιν παίζει πολωνική όπερέττα με πρωταγωνιστρια τήν κ. Καβέτσκαγια. Ήρσεσ πολύ είς τήν «Ευθύμη Χήρα» του Λέχαφ. Ό κριτικός τής «Έφημεριδος του Χρηματιστηρίου» γράφει ότι τό κοινόν τήν ονομάζει «Βασίλισσαν τής ρωσοπολωνιακής όπερέττας».

— Ό κόμης Σερεμέτωφ συνεβλήθη με τήν διεύθυνσαν του θεάτρον «Μιχαηλόφσκι» όπως θίασος μελοδραματι-κός, ό όποιος διατελεί υπό τήν προστασίαν του, παίζει σει-ράν παραστάσεων κατά τήν έαρινήν περίοδον είς τό άνω-τέρω θέατρον.

— Η διεύθυνσις του «Κόβεν-Γκάρδεν» του Λονδίνου προσεκάλεσε τόν διάσημον ρώσον μουσουργόν Γγούφ Στρα-βίνσκι διά νά δώση δύο κονσέρτα είς τήν άγγλικήν πρω-τεύουσαν.

— Είς τό θέατρον «Μαρίνσκι» εδόθη κατά επανάληψιν τό μελόδραμα του Τσαϊκόφσκι ό «Σωματοφύλαξ».

ΓΑΛΛΙΚΟΝ

Είς τό Παρίσι παίζεται ακόμη, έπειτα από επτά έτών ζοήν, ή «Άγιωστος». Πόσα δάκρυα έχει προκαλέσει, και ποτε ποτε προκαλεί ακόμη, τό δράμα αυτό χάρις είς τήν άριστουργηματικήν υπόκρισιν τής Καζ Κυβέλης. Είς τό Παρίσι τόν ρόλον τής Άγνώστου υποδύεται ή γνωστή μας Ζάν Χαίντων.

Μόλις πρό ενός μηνός επανέλαβε τάς παραστάσεις ή πα-ρισινή «Όπερα» με τό «Σαμφών και Λαλιδά».

ΡΟΥΜΑΝΙΚΟΝ

Η χειμερινή σαιζόν του Έθνικου θεάτρον του Βουκουρε-στίου έληξε πρό μηνός. Ως τελευταία έργα εδόθησαν ό

«Οιδίπους» Τύραννος, ή «Πυργοδέσποινα», τό «Θαύμα» και ό «Ξένος». Η όπερέττα Γρηγορίου έπαιξε κατά τήν χει-μερινήν περίοδον τής όπερέττες «Ό πτωχός Ίωνάθαν», «Κορίτσι ή άγόρι», ή «Κόκκινη Ντάμα», ή «Κόρη του μου-σικου», «Σβέν και Σια» κ. τ. λ. Επίσης ή όπερέττα Γαβρι-λέσκου παίζει ακόμη τής όπερέττες «Η ιδεώδης σύζυγος», «Στέλλα αυθάδης» «Όταν δέν άγαπώνται» και «Τό μαγι-κό Φίλμ».

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΝ

Τό βουλγαρικόν πατριωτικόν δράμα ό «Γάμος του Δρά-κοντα του Τοντόροφ» άρχισυντάκτου τής «Μίφ» μεταφράσθη είς τήν Γερμανικήν και παρεστάθη είς τήν Βιέννην. Η «Να-ρόντι-Πράβα» θεωρεί τό γεγονός αυτό ώς εθνικόν θρίαμβον.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ

Θίασος υπό τόν Ρεσάτ Ρετβάν παίζει από καιρού είς καιρόν είς τά θέατρα του Πέραν πατριωτικά έργα ύπέρ τής «Έρυθράς Ήμισελήνου».

ΘΙΑΣΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΜΥΡΝΗΝ

Γράφουν αί έφημεριδες ότι είς τήν Σμύρνην δέν ύπάρχει φρομί. Και όμως οι Έλληνες κάτοικοι διασκεδάζουν. Ό θίασος του κ. Δημητρίου Βερόνη παίζει τακτικώτατα κοι-μειδύλλια και δράματα τής σχολής του «Πιστις—Έλλις και Έλεος».

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ό δανός καλλιτέχνης Λίνδ, ό πρωταγωνιστής τής γνω-στής και είς τάς Άθήνας ταινίας «Ό Τζόκευ του θανάτου», κάμνει δοκιμάς είς νέον φίλμ τής Έταιρείας Τόινες, φέρου-τόν τίτλον «Η μετημριεσμένη χορευτρια»:

— Η Πίνα Μενικέλλι, ή πρωταγωνίστρια τής «Φωτιάς», έπαιξε ρόλον «Ζυγκολέττας» είς μίαν ταινίαν με πρωταγω-νιστάς άπάχηδες. Τά έξοδα όμως έπήγαν χαμένα, διότι ή ιταλική άτυνομική λογοκρισία άπηγόρευσε τήν παράστασιν.

— Η Λίδα Γκός κάμνει δοκιμάς είς νέα φίλμ φέροντα τούς τίτλους: «Είς τά χέρια του Περωμένου» και «Διαβο-λίκος».

— Ό Γουίλος Γκοτζάνο—ό υπό τό ψευδώνυμον Πιέρο Φόσκο πρωταγωνιστής τής «Φωτιάς»—προσελήφθη είς τόν οίκον «Καΐσαφ—φίλμ» και κάμνει δοκιμάς είς νέα έργα.

— Η Γαβριέλλα Ρομπίν θά πρωταγωνιστήσιν είς τό αι-σθηματικόν κινηματοδραμα «Έρωτικά Βάσανα».

— Η Ίταλική Έταιρεία Τόινες κινηματογραφεί τήν «Κάρμεν». Οι ήθοποιοι και οι όπερατέρ τής έχουν μεταβή, πρός τόν σκοπόν αυτόν, είς τήν Σεβίλλην, όπου έγιναν και αί δοκιμαί.

— Η Μπιάνκα Μπελλιντσιόνι, κόρη τής άοιδου Τζέμας Μπελλιντσιόνι, παίζει είς τόν κινηματογράφον.

— Τής Ματθίλδης Σεράο κινηματογραφείται τό «Αντίο Έρωτα» διασκευασθόν καταλλήλως.

— Απεφασίσθη νά κινηματογραφηθ ή «Καβαλλερία Ρουσικίανα». Έγείρουν όμως άξιώσεις ποσοστών ό εκδότης του διηγήματος του Βέργα και ό οίκος Ρικάρδι, εκδότης τής όπερας του Μασκάνι.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΙΒΑΝΟΒΝΑ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ 4

—Παρεστάθη είς τό Βασιλικόν Θέατρον υπό του διάσου Κυβέλης—

Τόν Χειμώνα του 1915

Μετάφρασις Σ. ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΓΕΒΙΤΣ ΣΤΥΜΠΕΛΕΒ. Βουλευτής τής Ρωσικής Δούμας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΙΒΑΝΟΒΝΑ, σύζυγός του.

ΑΛΕΞΗΣ, άδελφός του.

ΒΕΡΑ ΙΓΝΑΤΙΕΒΝΑ, μητέρα του.

ΚΑΤΙΝΑ ΑΝΑΡΑΓΕΒΝΑ, πεθερά του.

ΛΙΖΑ, άδελφή τής Κατίνας.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΕΞΕΓΙΕΒΙΤΣ ΚΟΡΟΜΥΣΛΟΒ, φίλος του Γεωρ-γίου, ζωγράφος.

ΑΡΚΑΔΙΓ ΠΡΟΣΠΕΡΟΒΙΤΣ ΜΕΝΤΙΚΟΒ.

ΦΟΜΗ, φοιτητής, συμμαθητής του Άλέξη.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΧΟΒΙΤΣΧ ΤΕΠΛΟΒΑΤΙΓ—πιανίστας.

ΤΟΡΟΠΕΤΣ—ζωγράφος.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΣΤΑΝΙΣΛΑΒΟΒΙΤΣ, ζωγράφος.

ΣΧΟΥΡΑ, άνεψιός του Κορομυσλόβ.

ΜΙΑ ΓΚΟΥΒΕΡΝΑΝΤΑ.

ΜΙΑ ΜΠΟΝΑ.

ΜΙΑ ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ.

ΜΙΑ ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ.

Στό σπίτι του Στυμπελέβ.

Στό σπίτι του Κορομυσλόβ.

ΠΡΑΞΙΣ Α΄.

Λίγο περ όστερα από τήν Ίην μετά τό μεσονυκτιο.

Μεγάλη τραπέζαρία στό σπίτι κάποιου πλουσίου. Η τρα-πέζαρία εύρίσκεται έν άταξία από τήν προηγούμενη ήμέρα. Στο δωμάτιο δέν είναι κανείς. Στόν πολυέλαιο πού κρέ-μεται άπάνω άπ' τό τραπέζι είναι ακόμη άναμμένα λίγα φώτα, πράγμα πού προσεχει δυσάρεστον άίσθημα. Κατ' άρ-χάς νομίζει κανείς ότι όλοι κοιμούνται μέσα στό σπίτι, τό όποιον όμως δέν είναι άκριβές, διότι μετά τινας στιγμάς άκούονται φωνές. Όταν προσέξην κανείς περισσότερο, βλέ-πει ότι μιά πόρτα έχει μείνει λίγο άνοιχτή, διά μέσου δέ του άνοιγματος έξέρχονται άκτινες φωτός. Άκούονται φωνή γυ-ναικός και άλλη φωνή άνδρός. Όμιλούν δυνατά και με θυμό. Ό διάλογος μεταξύ τών δύο προσώπων τών εύρισκο-μένων είς τό άλλο δωμάτιον κάποτε-κάποτε διεξάγεται πολύ σιγά, σχεδόν ψιθυριστά, αλλά άμέσως πάλιν ύψώνουν τήν φωνήν, ή μάλλον κραυγάζουν. Έπέρχεται κατόπιν βρα-χυτάτη σιγή και άποτόμως πάλιν άκούεται ή φωνή του άν-δρός νά λέη κατ' επανάληψιν και με θυμό: «Λέξ ψέμματα! Λέξ ψέμματα!» Μετά τάς λέξεις αυτές γίνεται σιγή, καθ' ήν άκούεται ό έλαφρός κρότος του έκκρεμοϋς ώρολογίου. Η

πρός τ' άριστερά θύρα άνοίγεται μετά προφυλάξεως και εισέρχεται άπ' αυτήν, ένας ψηλός, χωρίς γένεια, με μακρόν λαμό, σπουδαστής, ό όποιος φρεεί και τήν μπλουζά του.— Κρατεί ένα μικρό δίσκο και δυό ποτήρια του τσαγιού άδεια. Στρέφόμενος πρός τά μέσα φαίνεται ψιθυρίζων όπως ζη-τήση συγγνώμη και κλείνει τήν πόρτα. Άφίνει μετά μεγά-λης προσοχής, για νά μήν κάμη κανένα θόρυβο, τόν δίσκο άπάνω στό τραπέζι και άκροάζεται μετά προσοχής τήν φι-λονηκίαν τών εντός του άλλου δωματίου εύρισκομένων δύο προσώπων, τά όποια επαναλαμβάνουν ζοηρότερα και περισ-σότερον άποτόμως τήν μεταξύ των φιλονηκίαν. Έξέρχεται έπειτα μετά μεγάλης προσοχής και άθορύβου και κλείνει πίσω του τήν πόρτα. Οι φωνές γίνονται δυνατώτερες και άκριώτερες.

Ο ΑΝΤΡΑΣ (άπό μέσα). Κ' έγώ σοϋ λέω...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ (άπό μέσα). Αυτό σοϋ τό άπαγορεύω! Είναί μεγάλη προστυχιά!...

Ο ΑΝΤΡΑΣ. Σιωπή!... Όλα είναι ψέμματα!... Πόρνη!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ. Τι θά κάμης, Γιώργο;... Όχι! Όχι!! Γιά όνομα Θεοϋ!.. μή!.. μή μου κάμης κακό! Όχι! Όχι!..

Οι φωνές παύουν, επικρατεί γιά μιά στιγμή ήσυ-χία, έπειτα άκούγονται δύο πυροβολισμοί, ό ένας μετά τόν άλλον. Κραυγαί έπακολουθούν, θόρυβος και πο-δοβολητό ανθρώπων πού τρέχουν. Από τήν πόρτα, πίσω άπ' τήν όποιαν ήκούσθησαν οι πυροβολισμοί, όρμη μισοντυμένη μιά γυναίκα στήν τραπέζαρία και τρέχει διασχίζουσα αυτήν και κραυγάζουσα. Πίσω άπ' αυτήν τρέχει ένας άντρας ψηλοϋ άναστήματος, χωρίς σακκάκι, όστις πυροβολεί και πάλιν τήν τρέχουσαν γυναίκα, όποίαν πέφτει ένα πιάτο μετά πατάγου από μιά εταζέρα. Έν τώ μεταξύ δυό λοχυροί βραχιόνες περιβάλλουν τόν πυροβολούντα. Είναι οι βραχιόνες του σπουδαστοϋ με τήν μπλουζα, όστις έτρεξε άπ' τό δωμάτιό του, και προσπαθει ν' άποσπάση τό ρεβόλβερ άπ' τά χέρια του. Πίσω άπ' τόν πρώτο σπουδαστή εισέρχεται σπεύδων δεύτερος σπουδαστής επίσης με μπλουζα, όστις φαίνεται δι ξενίζεται προσωρινός είς τήν όκίαν. Στέκεται κατάπληκτος; μή γνωρίζων τί νά κάμη.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Άφησέ με!.. Θα τήν σκοτώσω!.. Είναί μιά...!

ΑΛΕΞΗΣ. Δόσε μου τό ρεβόλβερ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Άφησέ με!.. Θα με πνίξης!.. (άφήνει τό ρεβόλβερ νά πέση στό πάτωμα)...

ΑΛΕΞΗΣ Σήκωσέ το, Φομή! Τὸ ρεβόλβερ! . . . Τὸ ρεβόλβερ, σοῦ λέω! . . . Δὲν ἀκοῦς; Πάρτο λοιπὸν ἐπὶ κάτω! . . . νὰ πάρ' ὁ διάβολος! . . . (ὠθεῖ τὸν Γεώργιον νὰ καθίση ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος. Ὁ Φομή, πάντοτε σ' ἀμυχανία καὶ ταραγμένως, σηκώνει τὸ ρεβόλβερ καὶ τὸ βάζει στὴν τσέπη του)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Τὴν ἐπλήγωσα!

ΑΛΕΞΗΣ Ὅχι! . . . δὲν τὴν ἐπλήγωσες!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Τὴν πέτυχε ἢ δευτέρα σφαῖρα!

ΑΛΕΞΗΣ Καθόλου! . . . δὲν πληγώθηκε! . . . ξέφυγε! . . .

Ἔ! Θεέ μου! Τί ἦταν πάλι αὐτό; Πρέπει ἐντούτοις νὰ ἰδοῦμε τί ἀπέγινε! Φομή, πῆγαινε νὰ ἰδῆς τί κάνει!

ΦΟΜΗ Ποῦ νὰ πάω; Δὲν ξέρω ἐδῶ τὰ κατατόπια!

ΑΛΕΞΗΣ Νά! . . . ἀπὸ ἐκεῖνη ἐκεῖ τὴν πόρτα! . . . ἴσα! . . . γραμμὴ! . . . ἀπὸ ἐκεῖνη . . . ποῦ νὰ πάρ' ὁ διάβολος! Ἦταν ἀνάγκη νὰ γίνῃ κι αὐτό; . . . Ὁ φίλος μου ἤρθε ἐδῶ γιὰ πρώτη φορά! καὶ σὺ κάνεις τέτοιες ἱστορίες! Ἄ! Γιώργη! . . . Γιώργη. Θέλεις νὰ πιῆς λίγο νερό; Τὰ χέρια σου τρέμουν! Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ κάνῃ ἕνας ἄνθρωπος τέτοιες ἱστορίες;!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μὰ ἀφησέ με, ἐπὶ τέλους, ἐλεύθερο!

ΑΛΕΞΗΣ Μὲ συγχωρεῖς! . . . Πές μου, σὲ παρακαλῶ, τί ἀκριβῶς συνέβη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ' ἀπάτησε!

ΑΛΕΞΗΣ Ἀνοησίες!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Τέτοια ἀτιμία! . . . Ἔ! Θεέ μου! . . . Ἄχ! Ἀλέξη! Πόσα πρέπει νὰ υποφέρῃ ὁ ἄνθρωπος! Συλλογίσου! . . . Ἡ Κατίνα μας! . . . ἢ ἀγνή κι ἀθόα Κατίνα μας! . . . Τὴν ἀγάπησες δὲ καὶ σὺ! . . . Δὲν εἶν' ἀλήθεια; . . .

ΑΛΕΞΗΣ Βέβαια! καὶ τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη! Καὶ μποροῦσα . . . (Ἡ ὑπερήφανα μισοτυμμένη παρουσιάζεται σὲ τὴν πόρτα ποῦ ὀδηγεῖ στὸ δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ) Τί θέλεις ἐσὺ ἐδῶ; . . . Τί δουλειὰ ἔχεις ἐδῶ; . . .

ἸΠΗΡΕΤΡΙΑ Ἐνόμισα . . . μοῦ ἐφάνη . . .

ΑΛΕΞΗΣ Ξεκουμπίσου! Τί στριφογυρίζεις ἐδῶ; . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μὴν ἀφήσης νὰ μπῆ κανεὶς!

ΑΛΕΞΗΣ Δὲν θὰ μπῆ κανεὶς! (Ἡ ὑπερήφανα φεύγει. Στὸν Γεώργιο) Τί ἤθελες λοιπὸν νὰ πῆς;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἐγώ; . . . Τίποτα! . . . Μ' ἀπάτησε! . . . ναί, παλληκάρη μου! . . . μ' ἀπάτησε αἰσχρά!

ΑΛΕΞΗΣ Δὲν τὸ πιστεύω! . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἀφοῦ σοῦ τὸ λέω ἐγώ! . . . Ἦ μήπως νομίζεις ὅτι θὰ πυροβολοῦσα ἕναν ἄνθρωπο, ἔτσι χωρὶς κανένα λόγο; . . .

ΑΛΕΞΗΣ Αὐτό, βέβαια, δὲν τὸ πιστεύω! Κάθισε λοιπὸν! . . . Μὴ σηκώνεσαι! σὲ πιστεύω! . . . Μὰ πῶς ἀργεῖ νὰ γυρίσῃ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ποιός;

ΑΛΕΞΗΣ Ὁ Φομή!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Εἶναι πληγωμένη;

ΑΛΕΞΗΣ Δὲν ξέρω! Ὅπου κι ἂν εἶναι θὰ γυρίσῃ ὁ Φομή! Τί ζήτῃς; θέλεις νερό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ναί!

ΑΛΕΞΗΣ Νά! . . . Πιέ! Πῶς τρέμουν τὰ χέρια σου!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Γιὰ συλλογίσου! . . . γυναῖκα ποῦ ἔχει δυὸ παιδιὰ!

ΑΛΕΞΗΣ Βέβαια! . . . βέβαια! . . . Ἄ! Φομή! . . . ἐγύρισες ἐπὶ τέλους; . . . Ποῦ ἦσαν τόση ὥρα; λοιπὸν; Τί τρέχει;

ΦΟΜΗ Τίποτα! . . . ἐδυσκολεύτηκα λίγο. . . .

Μπήκα σὲ μιὰ κάμαρα . . .

ΑΛΕΞΗΣ Τί θὰ πῆ αὐτό; εἶναι πληγωμένη;

ΦΟΜΗ. Ὅχι καθόλου! . . .

ΑΛΕΞΗΣ Δόξα τῷ Θεῷ! (ὁ Γεώργιος γελᾷ δυνατά).

ΦΟΜΗ Ἦταν μιὰ ἡλικιωμένη κυρία ἐκεῖ μέσα! Ἄ! . . . νά! . . . ἔρχεται ἢ ἴδια! . . . (μπαίνει μὲ ταχέα βήματα καὶ κλαίονσα μιὰ κυρία ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ μὲ νυκτερινὴ ἐνδυμασία)

ΒΕΡΑ Τί συνέβη, Γιώργη; . . . Γιὰ ὄνομα Θεοῦ, παιδί μου, τί τρέχει; Ἀκουσα μέσα στὰ μεσάνυχτα ἄξαφνα νὰ πυροβολοῦν! Ἔ! Θεέ μου! Θεέ μου! Τί μοῦ εἶναι γραμμένο! . . . Μέσα στὰ μεσάνυχτα ἀκουσα νὰ πυροβολοῦν . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ἀνυπομόνως καὶ ἀπότομα) Οὐψ! . . . μητέρα! Μέσα στὰ μεσάνυχτα ἀκουσες νὰ πυροβολοῦν! . . . Γιὰ ποῖο λόγο νὰ τρομάζεις ἔτσι; . . .

ΑΛΕΞΗΣ Σιωπή, Γιώργη! . . . Μὴν κλαῖς, μητέρα! . . . ἤσυχασε! . . . Πέρασε τώρα . . . κ' εὐτυχῶς . . . ἔτσι μὲ κακὸ ἀποτέλεσμα!

ΒΕΡΑ (κλαίονσα). Πῶς πέρασε χωρὶς κακὸ ἀποτέλεσμα; Δὲν πληγώθηκε;

ΑΛΕΞΗΣ. Θεὸς φυλάξοι! . . . Δὲν τὴν πέτυχαν οἱ σφαῖρες!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (γελῶν). Δὲν τὴν πέτυχαν!

ΒΕΡΑ (κλαίονσα). Συλλογίσου τὰ παιδιὰ σας! . . . Ἐχετε δὲ καὶ παιδιὰ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μητέρα! . . .

ΒΕΡΑ. Τί θ' ἀπογίνῃ τώρα; . . . Εἶσαι βουλευτής! . . . ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ! . . . ὅλοι ἐλπίζουν πολλὰ ἀπὸ σένα καὶ εἶναι ὑπερήφανοι γιὰ σένα! Καὶ τώρα ἔξαφνα νὰ πᾶς στὸ Κακούργοδικεῖο! . . . σὰν κοινὸς μαχαιροβγάλτης! μέσα στοὺς δρόμους νὰ σέ! . . .

ΑΛΕΞΗΣ Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ, μητέρα! Δὲν θὰ γίνῃ τίποτα! . . . Κανεὶς δὲν θὰ μάθῃ τίποτα! . . .

ΒΕΡΑ Πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό; Ἐχεις τὴν ἰδέα πῶς οἱ ὑπερήφανοι θὰ κλείσουν τὸ στόμα τους; Αὐτοὶ τ' ἀκουσαν ὅλα καὶ τώρα κρυφομιλοῦν μέσα στὴν κουζίνα! Ἡ Τάσα ἦταν ἐτοιμὴ νὰ τρέξῃ στὸ θυρωρό, ἀλλὰ τὴν ἐμπόδισα ἐγώ! «Κάποιος ἐπυροβόλησε!» μοῦ εἶπε! «Ἄ! μπᾶ!» τῆς εἶπα ἐγώ! . . . «Μήπως ὄνειρεύτηκες;» «Ὅχι! ἔχι! δὲν θὰ μείνω παιὰ

μαζὶ σας! Αὐριο κιόλας θὰ γυρίσω στὸ σπίτι μου! στὸν τόπο μου!» Πάντοτε σοῦ τῶλεγα, Γιώργη. Ἔτι δὲν ἀξίζει τίποτα αὐτὴ ἡ γυναῖκα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Πῶς τὸ λές αὐτό, μητέρα; Αὐτὸ δὲν ταιριάζει σὲ σένα!

ΒΕΡΑ Σὲ σένα ἕμως ταιριάζει νὰ τὴν πυροβολῆς! Ἀλήθεια; . . . Ἄν ἀκουγες τὴ μητέρα σου, δὲν θὰ βρισκόσκανε τώρα στὴν ἀνάγκη νὰ πυροβολῆς . . .

ΑΛΕΞΗΣ Δὲν ἔχεις δίκιο, μητέρα! Ἐσὺ δὲν τὴν γνωρίζεις! Μὴν ἐξακολουθῆς!

ΦΟΜΗ (σιγά). Εἶναι ὥρα νὰ φύγω, Ἀλέξη!

ΑΛΕΞΗΣ (δυνατά). Ἄ! μπᾶ! μιὰ φορὰ ποῦ εἰς ἐδῶ, θὰ μείνης! Ναί, Φομή! πρέπει νὰ μείνης! Θὰ ἦταν πολὺ δυσάρεστο νὰ φύγῃς τώρα! Πίνεις ἕνα ποτήρι κρασί; Γιώργη; . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ὅχι!

ΑΛΕΞΗΣ Τρέμεις ὀλόκληρος! Νὰ σοῦ φέρω τὸ σακάκι σου;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ὅχι! . . . Ἐκεῖνη . . . τί κάνει;

ΑΛΕΞΗΣ Θὰ πάω νὰ ἰδῶ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Πρέπει νὰ φύγῃ ἀμέσως! Ἀκοῦς; Ἀμέσως!

ΑΛΕΞΗΣ Ναί! ναί! . . . θὰ τῆς τὸ πῶ! Ἀλλὰ καὶ χωρὶς αὐτὸ, νομίζω πῶς τώρα πειὰ δὲν θάμεινε μὲ κανένα τρόπο! Περίμενε λίγο! . . . θὰ γυρίσω ἀμέσως!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δός της χρήματα!

ΑΛΕΞΗΣ Χρήματα; Τί χρήματα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δός της μερικὰ χρήματα! . . . Ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγῃ ἀμέσως! . . . Μὲ τὸ πρῶτο τραῖνο! . . . Ἀλέξη! . . .

ΑΛΕΞΗΣ (γυρίζει ἐνῶ βρίσκεται κοντὰ σὲ τὴν πόρτα) Τί; . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Πρέπει ἀμέσως νὰ φύγῃ!

ΑΛΕΞΗΣ Καλὰ! . . . καλὰ! . . . μοῦ τῆπες! . . . θὰ φύγῃ καὶ χωρὶς νὰ τῆς τὸ ποῦμε! Τὴν ξέρω καλὰ! (φεύγει).

ΒΕΡΑ (στὸν Φομή). Καθίστε, κύριε! . . . Πῶς ὀνομάζεσθε;

ΦΟΜΗ Φομή! Εἶμαι συμπαθῆς τοῦ γυιοῦ σας!

ΒΕΡΑ Χαίρω πολὺ γιὰ τὴν γνωριμία σας, ἂν κ' ἔγινε σ' ἀκκτάλληλη περίστασι! Τί ὥρα νὰ εἶναι;

ΦΟΜΗ Μία παρὰ δέκα! Τὸ ρολοῦ σας πηγαίνει πέντε λεπτὰ πίσω!

ΒΕΡΑ Κ' ἐγὼ συλλογίζομουν τί ὥρα νὰ εἶναι! Βάλε κανένα ρουχο, Γιώργη! . . . Θὰ κρυώσῃς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (περπατᾷ στὸ δωμάτιο) Ἀφησέ με!

ΒΕΡΑ. Ἐσὺ τῶσπασες αὐτὸ τὸ πιάτο; Ἄχ! δυστυχημένο μου παιδί! . . . Τί θ' ἀπογίνῃ τώρα; . . . (κλαίει).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δὲν ξέρω, μητέρα! Κᾶτι θὰ γίνῃ!

ΒΕΡΑ Μὴν τὴν ἀφήσης νὰ πάρῃ τὰ παιδιὰ! θὰ τὰ καταστρέψῃ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δὲν ἔχω παιδιὰ! Δὲν ἔχω τίποτα! ἀπολύτως τίποτα!

ΒΕΡΑ. Πῶς δὲν ἔχεις ἀπολύτως τίποτα; Δὲν ἔχεις οὔτε Θεό; (ὁ Γεώργιος δὲν ἀπαντᾷ, ἀλλὰ γελᾷ μόνο)

ΦΟΜΗ (διστάζων) Καί, βέβαια, θὰ εἶμαι περιττός! . . . Οὔτε ἔχω καιρὸ . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μείνετε! . . . (ἀποτόμως καὶ σχεδὸν ἐχθρικῶς) Πῶς τολμήσατε νὰ πῆτε: εἶμαι περιττός; Πολὺ περίεργο! Πρὸ ὀλίγης ὥρας ἀκόμη λίγο εἴλειψε νὰ δολοφονηθῇ ἕνας ἄνθρωπος! ὁ θάνατος βρῖσκεται ἀκόμη ἐδῶ μέσα, σὲ κάποια γωνιὰ κι αὐτὸς λέει: «εἶμαι περιττός! θὰ φύγω!», ἂν ὅλα εὐρίσκοντο ἐν τάξει, ἂν ὅλα ἦσαν ἡσυχὰ καὶ ὁμαλά, ὁ κύριος δὲν θάτανε περιττός! . . . θὰ ἔμεινε! . . . ἔταν ἕμως συμβαίνει καὶ, ἔταν ἡ παρουσία του εἶναι ἀναγκαῖα, τότε ἔξαφνα τοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι περιττός. Πολὺ περίεργο!

ΒΕΡΑ. Μὴν ἐξάπτουσαι, Γιώργη! Θὰ μείνῃ! Μείνετε, κύριε! ἄλλως τε . . . ἐμεῖς φοβόμαστε κιόλας! . . .

ΦΟΜΗ Εὐχαρίστως! . . . μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησι! . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἄντι νὰ φύγῃς γιὰ νὰ πᾶς νὰ κρυφθῆς, καλλίτερα θάκανες νὰ προσέχῃς καὶ νὰ προσπαθῆς νὰ ἐνοήσης ἐκεῖνο ποῦ συμβαίνει ἐδῶ! εἶσαι ἀκόμη νέος καὶ μπορεῖ αὐτὸ νὰ σοῦ χρησιμεύσῃ γιὰ μάθημα! Μητέρα! . . . κλαῖνε τὰ παιδιὰ ἐκεῖ μέσα; . . .

ΒΕΡΑ Δὲν ἀκοῦω τίποτα! . . . Πολὺ πιθανὸν ἕμως καὶ νὰ κλαῖνε! . . . (ἀκούονται κλάμματα).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Καὶ δὲν πᾶν νὰ κλαῖνε! Προσέχετε σ' ἑλ' αὐτὰ, παλληκάρη μου! Εἶναι νύχτα . . . καταλαβαίνετε; . . . εἶναι νύχτα! ἕνα ὥραϊο σπίτι! Βλέπετε αὐτὴ τὴν πολυτέλεια! . . . Καὶ ἐκεῖ μέσα κλαῖνε τὰ παιδιὰ! . . .

ΒΕΡΑ Σοῦ τ' ὁμολόγησε ἢ ἴδια;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ναί! . . . σχεδόν! . . . Μὴ μ' ἐνοχλῆς, μητέρα! Καὶ τώρα φαντασθῆτε . . . νὰ . . . ξέρετε δὲ ποιὸς εἶμαι; . . .

ΦΟΜΗ Βέβαια! . . . σὰς ξέρω! . . . Σὰς ἀκουσα νὰ μιλάτε καὶ στὴ Βουλῇ!

ΒΕΡΑ Φόρεσε, ἐπὶ τέλους, ἕνα φόρεμα, Γιώργη!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἀφησέ με! . . . Σκεφθῆτε λοιπὸν πόσα ἐδοκίμασε ἕνας ἄνθρωπος σὰν ἐμένα, πρὶν ἀναγκασθῇ νὰ φτάσῃ στὸ ρεβόλβερ, καὶ Τί σὰς ἔλεγα πρωτῆτερα; Ἄ! ναί! . . . σὰς ἔλεγα πῶς εἶναι νύχτα ἐδῶ δηλαδὴ! . . . ἐδῶ . . . (κινητῶ τὸ μέτωπό του) εἶναι νύχτα. Καταλαβαίνετε; Μὰ τί συμβαίνει ἐκεῖ μέσα μὲ τὰ παιδιὰ; Μήπως τὰ δέρνουν; . . . Ἄ! μὰ εἶναι τρομερό! . . . (ἀνοίγει ἀπότομα καὶ γλήγορα ἢ πόρτα καὶ παρουσιάζεται στὸ κατώφλι ἡ Αἰκατερίνη Ἰβανόβνα, — ἡ γυναῖκα του, καὶ πίσω ἀπ'

αυτήν ὁ Ἀλέξης ὄσως μάτην προσπαθεῖνὰ τὴν ἐμ-
ποδίῃ).

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (εἰσερχ.) Φεύγω! Ἄκουσες; .. Φεύγω!
Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι εἶσαι ἕνας
ἀχρεῖος! .. ἕνας ἐλεεινός! .. Ἦθελες νὰ μὲ σκοτώ-
σης ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (μὲ μεγάλο θυμό). Βγάλτε τὴν ἔξω ...
ἄλλοιῶς ... Ἐξω! .. ἔξω! ..

Ἀκολουθεῖ

ΤΟ «ΕΙΦΙΡ - ΦΑΛΕΡ» ΚΑΙ ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ»

Τί λέγει ὁ κ. Μυράτ

Εἰς τὸ «Ἔθνος» ὁ κ. Ἀπόστολος Κονταράτος
προέβη εἰς ... ἀποκαλύψεις περὶ τοῦ «Ἐιφίρ—Φαλέρ»
καὶ εἰς δηλώσεις περὶ τῆς τραγωδίας καὶ τῆς κωμω-
δίας. Τὸ «Ἐιφίρ—Φαλέρ» γράφεται ὑπὸ τῶν κ. κ.
Πόπ, Λάσκαρη καὶ Λιδωρίκη μὲ σκηνοθεσίαν τοῦ κ.
Πάνου Ἀραβαντινοῦ. Διὰ τὴν μουσικὴν τοῦ εἰργάστη-
σαν καὶ παρέδωσαν ἤδη τὰς συνθέσεις των οἱ κ. κ.
Λαυράγκας, Σαμάρας, Καλομοίρης, Λαμπελέτ, Σα-
κελλαρίδης, Καίσαρης, Χατζηαποστόλου καὶ Λιάλιος.

Σηρικὰ νέα, ἐνδυμασίαι ἀφαντάστου πολυτελείας
καὶ 40 γυναῖκες ἐπὶ σκηνῆς. Εἰς αὐτὰς πρέπει νὰ
προσθεθῇ καὶ τὸ μπαλέττο, τὸ ὅποσον ἔρχεται ἀπὸ
τὸ Λονδίον, ἐὰν ὁ συμμαχικὸς στόλος τὸ ἐπιτρέψῃ.
Ὁ κ. Κονταράτος εἶπεν εἰς μίαν στιγμὴν ἐνθουσια-
σμοῦ πρὸς τὸν συντάκτην τοῦ «Ἔθνος»

— Θέλω νὰ κάμω τὴν Μαρίκα νὰ παίξῃ τραγω-
δίαν καὶ τὴν Κυβέλην κομεντί.

Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Μυράτ. Ὁ παρασκηνιακὸς
συντάκτης μας τὸν εὐρίσκει εἰς τὸ γραφεῖόν του. Ἐξω-
θεν περιμένουν, εἰς τὸ κιγκλιωτὸν παράθυρον, δύο...
τζαμπατζήδες νὰ πάρουν σημειώσεις. Μία μικροῦλα
τοῦ χαϊδεύει τὰ δάκτυλα καὶ τοῦ γυαλίζει τὰ νύχια.

— Λοιπόν, Μήτσο, ὁ Ἀπόστολος καλὰ τὰ εἶπε σὺ
«Ἔθνος». Εἰσπάθωσε. Ἐιφίρ ...

— Μπαλέρ, προσέθεσεν ὁ κ. Μυράτ.

— Καὶ ὅμως ὁ «δαιμόνιος» Ἀπόστολος ἔχει δι-
καιον. Ἡ Μαρίκα εἰς τὴν τραγωδίαν καὶ ἡ Κυβέλη
εἰς τὴν κομεντί.

— Τὸ δαιμόνιον τοῦ κ. Κονταράτου, ἀπήντησεν ὁ
κ. Μυράτ, αὐτὴν τὴν φορὰν ἔχει ἀρκετὴν δόσιν ἀφε-
λείας. Ἦμπορῶ νὰ τὸν καθησυχάσω (;) ὅτι ἐφέτος τὰ
«Παναθήναια» θὰ ἔχουν τὸ ρεκόρ τῆς ἐπιτυχίας καὶ
τῶν εἰσπράξεων. Ὡστε ἂς μὴν ὑπεβάλλεται εἰς πολ-
λὰς δαπάνας. Τὰ «Παναθήναια» θὰ παρασταθοῦν μὲ
τὸν θίασον τῆς Μαρίκας, ὅπως εἶναι καὶ εὐρίσκεται
οὗτος, χωρὶς νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰ μπαλέττα τοῦ
«Κολοσσαίου» καὶ εἰς τὴν συγκέντρωσιν 40 γυναι-
κῶν. Τὸ ὅτι θὰ παρουσιάσουν ἐκπλήξεις τὰ «Πανα-

θήναια αὐτὸ θὰ τὸ ἀντιληφθῇ ἀργότερα καὶ ὁ κ.
Κονταράτος. Παρ' ὅλας τὰς διαφημίσεις μπαλέττων
καὶ γυναικῶν, τὰ «Παναθήναια» θὰ ἔχουν τοῦτο τὸ
πλεονέκτημα: Τὸ γοῦστο καὶ τὴν ψυχὴν μᾶς Μα-
ρίκας.

— Καὶ ἐν τούτοις θὰ εἶναι νίκη διὰ τὸν Ἀπόστο-
λον, ἐὰν κατορθωθῇ νὰ παίξουν ἡ Μαρίκα τραγω-
δίαν καὶ ἡ Κυβέλη κομεντί.

— Ἐλπίζω ὅτι αἱ δαπάναι διὰ τὸ «Ἐιφίρ—Φαλέρ»
θὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ὑπερέτταν,
εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ὁμολογῶ ὅτι ἔχει σημειώσει
πολλὰς ἐπιτυχίας.

Ἡ συνομιλία μας διεκόπη εἰς τὸ σημεῖον αὐτό,
διότι τὸ κουδουνάκι τῆς σκηνῆς εἰδοποιεῖ τοὺς ἴθο-
ποιοὺς νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις των.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΡΓΑ

Ὁ σμυρναῖος ποιητὴς κ. Ἀλέκος Φωτιάδης διεσκεύα-
σε τὴν «Ἠλέκτραν» τοῦ Εὐριπίδου, θὰ παιχθῇ ὑπὸ τοῦ
θιάσου τῆς Κυβέλης κατὰ τὴν περίοδον τοῦ προσεχοῦς χει-
μῶνος εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

... .. διελύθη!! Εἰς πρόσκλησιν ὅπως ἐπανιδρυθῇ
συνεκεκρωθῆσαν ... δέκα εἰς μίαν κινηματογραφικὴν
αἴθουσαν τῆς ὁδοῦ Πατησίων.

ΝΟΥΜΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Φ Υ Λ Λ Α
ΣΗ. ΤΡΙΚΟΨΗ 8

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΕΛΕΝΑΡΔΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 177

ΑΘΗΝΑΙ

UMBERT BENTIVOGLIO

ACCORDEUR ET REPARATEUR

DE PIANOS

DE LA COURE ROGALE

ΚΟΥΡΔΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΤΗΣ

ΠΙΑΝΟΝ.

15 ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ «ΜΟΥΣΙΚΗ»